

Studiewijzer 2021-2022

Vierjarige opleiding jaar 1

Opleiding tot leraar Basisonderwijs
Alle locaties

Inhoudsopgave studiewijzer Jaar 1

Voorwoord	2
Inleiding	3
1 De structuur van de opleiding	4
1.1 Visie	4
1.2 Waartoe leiden we op?	5
1.3 Rol van de student	6
1.4 Opleidingsdidactiek	6
1.5 Fasering	8
1.6 Leerlijnen in het studieprogramma	9
1.7 Leeruitkomsten	9
1.8 Contactmomenten	10
1.9 De rol van de beroepspraktijk	10
1.10 De kennisbasis en studieloopbaanbegeleiding	12
1.11 Internationalisering	12
2 Praktische informatie	13
2.1 Digitale leeromgeving	13
2.2 Studiedocumenten	13
2.3 Decaan	14
2.4 Vertrouwenspersoon	14
3 Jaarprogramma 2021-2022	16
4 Overzicht onderwijseenheden propedeuse [cohort 2021]	17
5 Overzicht semester 1: Leer-kracht	18
5.1 In schema	18
5.2 Inleiding	18
5.3 Praktijkactiviteiten semester 1	19
5.4 Onderzoeksthema's	23
5.5 Vakkenlijn semester 1	25
5.6 Studieloopbaanbegeleiding semester 1	33
6 Overzicht semester 2: Spelend en ontdekkend leren	35
6.1 In schema	35
6.2 Inleiding	35
6.3 Praktijkactiviteiten semester 2	36
6.4 Onderzoeksthema's semester 2	40
6.5 Vakkenlijn semester 2	42
6.6 Studieloopbaanbegeleiding semester 2	51
7 Eigen vaardigheid rekenen-wiskunde	53
8 Professionele Geletterdheid en Gecijferdheid	54
8.1 Professionele Geletterdheid	54
8.2 Professionele Gecijferdheid	54
9. Regelingen	55
9.1 Aanwijzingen voor de toetszitting	57
9.2 Aanvraagformulier vrijstelling	57
Aanvraagformulier vrijstelling	58

Voorwoord

Beste student,

Je staat aan de start van een opleiding die jou breed opleidt voor een prachtig beroep, dat van leraar. Naast de nodige vakkenkennis en vaardigheden moet je aan het eind van de rit in staat zijn kinderen een stevige, brede basis te bieden voor hun persoonlijk, maatschappelijk en toekomstig beroepsmatig functioneren. Dit begint bij de basis: de basisschool. Dit vraagt van jou als leraar het vermogen om op het juiste moment het goede te doen (pedagogische tact), waarbij jij, in de persoon van de leraar, van belang bent, ertoe doet.

Met jouw aanpak weet je kinderen te bereiken en te raken, zodat ze tot leren en ontwikkeling komen.

We willen dat je:

- lesgeeft met bezieling en enthousiasme;
- het beste uit kinderen en uit jezelf haalt;
- een onderwerp tot leven wekt;
- nieuwsgierigheid weet op te wekken (of vast te houden) bij kinderen;
- kinderen spanning van leren laat ervaren door ze positieve leerervaringen mee te geven.

En dat niet alleen op het vlak van kennis, maar op alle ontwikkelingsvlakken. Je leert een kind in zijn kracht te zetten. Dit vraagt van jou het vermogen de individuele kwaliteiten van het kind te herkennen en het gebruik daarvan te bevorderen om zo veerkracht en welzijn te vergroten. Je werkt aan een houding waarbij jij je weet aan te passen aan de behoeftes van het kind (adaptieve houding). Met deze houding ben je gericht op het leren en het welzijn van kinderen en ben je je ervan bewust dat jij als leraar het verschil kunt maken voor kinderen.

Het is belangrijk zelf maatschappelijk betrokken te zijn, te weten vanuit welke waarden je handelt en hoe je dit kunt verbinden met het handelen in de klas. Onderwijzen doe je bovendien niet alleen. Goede leraren leren gezamenlijk en continu, zijn kritisch en geven elkaar feedback, ze zitten in een netwerk met andere leraren, voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor het functioneren van de school en voor het bieden van oplossingen voor de complexe uitdagingen waar de school voor staat binnen de wensen en eisen vanuit de omgeving (ouders, politiek en zorginstellingen).

Door met elkaar te werken aan al deze punten is onze opleiding veeleisend, maar hebben we je ook veel te bieden. We hopen dat ook jij binnen het programma de spanning van leren ervaart in inspirerend, betekenisvol en afwisselend onderwijs. We dagen je uit je creativiteit en probleemoplossend vermogen in te zetten om ingewikkelde onderwijsvraagstukken op te lossen. Zo kun je tijdens je opleiding uitgroeien tot een zelfbewuste en startbekwame leraar met veel inhoudelijke kennis en vaardigheden, die in staat is om te gaan met onzekerheden, die zich flexibel kan opstellen en die een bijdrage levert aan een dynamische, multiculturele en internationale samenleving.

We wensen je heel veel uitdaging, plezier en persoonlijke, professionele groei toe.

De docententeams

Inleiding

Deze studiewijzer bevat het studieprogramma voor het studiejaar 2021-2022 voor de propedeuse van de *Opleiding tot leraar Basisonderwijs*. Deze omvat het eerste jaar van de opleiding.

De propedeuse heeft een drietal functies: oriënteren, verwijzen en selecteren. Deze drie functies hangen nauw met elkaar samen. Gedurende het eerste jaar stellen we je in staat na te gaan of de opleiding aansluit bij jouw capaciteiten en interesses. Dit is de *oriënterende functie* van de propedeuse. In de loop van dit jaar kun je beslissen of je deze opleiding wilt blijven volgen, of voor een andere opleiding binnen of buiten Inholland kiest. Studieadvies in het midden en aan het eind van het propedeutisch jaar kan helpen bij die beslissing. Dit is de *verwijzende functie* van de propedeuse. Tot slot kent de propedeuse ook een *selecterende functie*. Die functie is tweeledig: je beoordeelt zelf of je geschikt bent voor de studie en het beroep van leraar en je wordt ook beoordeeld op basis van je studieresultaten en resultaten in de praktijk, die steeds worden gezien in het licht van motivatie, studiehouding en persoonlijke omstandigheden. De resultaten die gedurende het eerste jaar worden geboekt voor praktijk, tentamens, werkstukken en andere toetsingen bepalen of het propedeutisch examen is behaald, dan wel binnen afzienbare tijd behaald kan worden.

Deze studiewijzer bevat alle belangrijke praktische informatie over het programma van het eerste jaar. Je treft ook het jaarprogramma en een semesteroverzicht aan. Je krijgt informatie over de structuur van de opleiding en de informatievoorziening wordt besproken. In het laatste hoofdstuk van de studiewijzer zijn enkele belangrijke regelingen beschreven.

Uitgebreidere informatie vind je in de Onderwijsgids via de onderstaande link: www.inholland.nl/onderwijsgids. Een onderdeel van de Onderwijsgids is de gehele onderwijs- en examenregeling (de OER). De OER is gebaseerd op de Wet op het hoger en wetenschappelijk onderwijs (WHW). Het bevat alle regels over de opleiding, met het accent op toetsing en examinering. De OER van de Bacheloropleiding tot leraar basisonderwijs is te vinden op het [Onderwijsplein in Moodle](#).

Wij wensen je veel studieplezier en hopen dat je in dit eerste studiejaar een goed beeld krijgt van het beroep van leraar basisonderwijs in de 21ste eeuw!

NB. De opleiding houdt zich te allen tijde het recht voor bij optreden van onvoorziene omstandigheden wijzigingen in het programma aan te brengen. Er kunnen als gevolg hiervan geen rechten aan deze studiewijzer worden ontleend.

1 De structuur van de opleiding

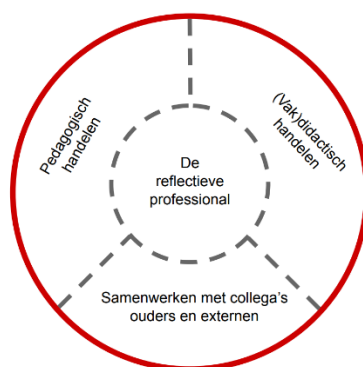
In dit hoofdstuk is de structuur van de opleiding beschreven. Aan de orde komen de opbouw, de inrichting van het programma, de begeleiding in de opleiding, de rol van de digitale leeromgeving, de ruimte voor het kiezen van een eigen studietempo en mogelijkheden om internationale ervaring op te doen.

1.1 Visie

De opleiding is competentiegericht. Dat betekent dat het effectief kunnen functioneren in de beroepspraktijk centraal staat. Dit vraagt kennis, kunde en de juiste houding om dit ook te willen. De taal van competenties is best ingewikkeld en wordt door leraren en studenten niet zonder uitleg als vanzelfsprekend herkend. Daarom kiezen we binnen onze opleiding voor een meer geïntegreerd perspectief op het handelen van de leraar; vanuit de vier beroepstaken die een leraar vervult:

1. (Vak)didactisch handelen;
2. Pedagogisch handelen;
3. Samenwerken met collega's, ouders en externen;
4. De reflectieve professional.

De vier beroepstaken en hun samenhang zijn in Figuur 1 te zien.

Figuur 1. Schematische weergave beroepstaken.

Het gevaar van dit soort verdelingen is dat er overlap zit tussen de verschillende onderdelen ervan. Dat is ook hier het geval bij de beroepstaken, maar je zult merken dat binnen de opleiding vanuit verschillende onderwijsseenheden je vaak aangesproken wordt op één bepaalde beroepstaak. Hieronder is beschreven wat we verstaan onder deze vier beroepstaken.

1. (Vak)didactisch handelen

Als leraar construeer je en geef je zelfstandig lessen(series), die zijn afgestemd op de belevingswereld, diversiteit en het niveau van je leerlingen en ruimte bieden voor (on)verwachte inbreng. Een leraar stelt deze lessen dusdanig samen dat ze de perspectieven, kennis en vaardigheden en het kritisch denken van leerlingen bevorderen. Hierbij formuleert een leraar haal- en toetsbare leerdoelen in overeenstemming met de doorgaande leerlijnen, kerndoelen en referentieniveaus. Een leraar beheerst de landelijke kennisbases van de verschillende vakken en kan met behulp van een kritische en onderbouwde visie op de vakken transfer en integratie tussen de vakken en kennisbases bewerkstelligen. Als leraar geef je instructie op een interactieve, doelmatige en pakkende wijze. Je zet activerende didactische leer- en werkvormen in ten behoeve van het effectieve en efficiënte leerproces. Je hanteert een gestructureerd klassenmanagement, wat met behulp van differentiatie recht doet aan de verschillende onderwijsbehoeften en kenmerken van leerlingen. Een leraar analyseert en evalueert de opbrengsten en het leerproces met (zelfontworpen)

toetsen, legt dit vast in de administratie van de school en gebruikt dit om je (vak)didactisch handelen gericht te verbeteren.

2. Pedagogisch handelen

Als leraar creëer je zelfstandig een veilig pedagogisch klimaat, waarbij je het gevoel van (zelf)vertrouwen, betrokkenheid, verantwoordelijkheid en ondersteuning bevordert. Hierbij maak je consequent contact met leerlingen, zet je (non-verbale) communicatie in, en faciliteer je onderlinge interactie. Een leraar benut, stimuleert en speelt in op de individuele inbreng en belevingswereld van leerlingen. Vanuit een professionele identiteit en voorbeeldfunctie (rolmodel) handelt een leraar waardegestuurd en beïnvloedt hij op positieve wijze groepsprocessen. Als leraar bevordert je de ontwikkeling tot zelfstandige en zelfbewuste jongvolwassenen vanuit je visie op opvoeden en burgerschapsvorming. Je draagt bij aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van je leerlingen. Als onderdeel van orde houden speel je op natuurlijke wijze, impliciet en expliciet, in op (on)gewenst gedrag. Een leraar analyseert het leerproces en de ontwikkeling van leerlingen, signaleert hierbij leer- en gedragsproblemen en past je handelen in de onderwijspraktijk hierop aan. Hij stelt ontwikkelingsperspectieven/handelingsplannen op en maakt hiervoor gebruik van leerlinggegevens, ontwikkelingstheorieën, gedragswetenschappelijke en pedagogische theorieën.

3. Samenwerken met collega's, ouders en externen

Een leraar werkt zelfstandig op actieve en planmatige wijze samen binnen het team en toont initiatief bij het oppakken van taken. Hierbij vormt zijn bijdrage een meerwaarde voor ontwikkeling en verbetering in de school en van leerlingen. Als leraar stem je werkzaamheden en handelingen af met interne en externe betrokkenen en communiceert hierover. Je vraagt en geeft informatie, hulp en advies aan ouders, deskundigen en samenwerkingspartners. Een leraar neemt structureel deel aan verscheidene (in)formele overleggen, waarbij hij zelfstandig en constructief het gesprek kan leiden en betrokkenen te woord kan staan. Bij de samenwerking in de schoolomgeving houdt een leraar rekening met de specifieke schoolcontext en diversiteit van het werkveld en gebruikt dit om groepen te binden.

4. De reflectieve professional

Als leraar laat je zien dat je beschikt over een onderzoekend vermogen, een kritische houding en dat je professioneel kan handelen in de brede schoolcontext. Dit doe je door jouw handelen en keuzes in jouw onderwijspraktijk te verbinden aan jouw eigen identiteit, waarden, normen en visie op goed onderwijs en leraarschap. Je expliciteert dit in gesprekken met collega's, ouders, leerlingen en professionals in het werkveld. Als leraar, teamlid en professional analyseer, reflecteer en evalueer je structureel op vragen uit de onderwijspraktijk én je eigen handelen. Je onderbouwt met objectieve en relevante theorie en gegeven of ontvangen (peer)feedback. Een leraar stelt zijn eigen opvattingen en handelen bij wanneer veranderende omstandigheden, recente onderwijskundige ontwikkelingen of opgedane ervaringen en inzichten daarom vragen.

1.2 Waartoe leiden we op?

Wij leiden je op tot een leraar die:

- een prettig leer- en leefklimaat met de groep schept, zodat de kinderen met plezier naar school komen, zich thuis voelen, zich veilig voelen en zichzelf kunnen zijn;
- kinderen spanning van leren laat ervaren, die inspirerend, modern en doelgericht onderwijs geeft en het beste uit elk kind en uit zichzelf haalt;
- in staat is aan kinderen kennis, waarden en idealen mee te geven en hen leert zelf te ontdekken wat zij richtinggevend en waardevol vinden;
- een rolmodel is voor de kinderen. Je (her)kent hun verschillende identiteiten en houdt rekening met verschillen tussen kinderen, zoals begaafdheid, leervermogen, leerstijlen, (speciale) onderwijsbehoeften, gender en culturele afkomst en je weet je onderwijs hierop af te stemmen (passend onderwijs);

- up-to-date kennis en vaardigheden heeft, gericht op het beroep van de leraar in de 21ste eeuw en in staat is deze in te zetten bij vraagstukken die ertoe doen in de beroepspraktijk. Zo kun je op een reflectieve en onderzoekende wijze tot geschikte oplossingen komen;
- een reflectieve houding heeft ontwikkeld, die kritisch is op het eigen pedagogisch en didactisch handelen, openstaat voor aanpassingen en verbeteringen, vanuit de ambitie het onderwijs, en daarmee het leren van de kinderen, continu te willen verbeteren;
- een teamspeler is die goed samenwerkt en communiceert met collega's, ouders en externe deskundigen. Je bent een betrokken lid van de school als professionele leerwerkgemeenschap en voelt je verantwoordelijkheid voor het onderwijs in de eigen klas en het functioneren van de school als geheel;
- een gemotiveerde professional is die zich blijft ontplooiën en goed op de hoogte blijft van de ontwikkelingen in het vak van leraar en daardoor een blijvende positieve bijdrage levert aan het vak en aan de dynamische en multiculturele samenleving.

Binnen de opleiding krijg je veel mogelijkheden voor een *brede ontwikkeling* en ruimte om met je eigen talenten en ambities aan de slag te gaan.

1.3 Rol van de student

Wij bieden onderwijs van hoge kwaliteit. Wij hopen dat wij je uitdagen tot een actieve deelname, waarbij je als beginnend collega kritisch meedenkt om ons onderwijs beter te maken.

We willen een student:

- met hart voor kinderen, leerprocessen en opvoeding en die het beste uit kinderen wil halen;
- die nieuwsgierig is naar de wereld om hem heen en die bereid is van perspectief te wisselen;
- die betrokken is bij de opleiding en de medestudenten;
- die het beste uit zichzelf wil halen en verantwoordelijkheid neemt, zowel voor zijn eigen ontwikkeling als naar de gehele opleiding, zodat we die continu kunnen verbeteren;
- die leert om kritisch en onderzoekend te zijn in zijn studie en in zijn stage;
- die leert om zelfstandig, doelgericht en gestructureerd te studeren;
- die gemotiveerd is en zich laat uitdagen;
- die leert en bereid is om actief met feedback om te gaan en om een uitstekende teamspeler te worden.

Je bent een startende student, maar tegelijkertijd ben je ook een beginnende leraar. Daarom verwachten we van je dat je snel begrijpt wat professionalisering inhoudt en hoe een school in elkaar zit als professionele organisatie. En natuurlijk verwachten we van je dat je je daarnaar gedraagt.

1.4 Opleidingsdidactiek

De opleidingsdidactiek betreft de uitgangspunten waarop het programma is gebaseerd en bestaat uit acht kenmerken:

1. Het leren van de student is uitgangspunt

We gaan uit van drie wijzen van leren. Deze overlappen elkaar, maar zijn toch voldoende verschillend om ze als een leerproces te beschrijven:

- **Individuele zelfstudie** → Zelfstudie op basis van aanvullende informatie, discussie en begeleiding. Je kunt in eigen tijd en naar eigen keuze deze zelfstudie vormgeven. De leeromgeving biedt extra ondersteuning die op maat kan worden benut.
- **Leren in interactie met docenten en medestudenten** → Interactie helpt je bij de verwerking van kennis en deze kennis in te zetten in de praktijk. De docent beschikt over brede kennis op zijn vakgebied die noodzakelijk is om je te ondersteunen en te motiveren in dat proces. Door discussie over vraagstukken kom je tot een beargumenteerd standpunt en tot nieuwe inzichten.

- Samenwerkend leren → Samenwerking heeft meerwaarde bij complexe vraagstukken uit het beroep van leraar waarvoor verschillende oplossingen denkbaar zijn. De omvang van een probleem maakt dat taken verdeeld moeten worden bij het onderzoeken en genereren van mogelijke oplossingen, maar ook de inbreng van meerdere perspectieven heeft meerwaarde. Het type leerproces wordt gestuurd door de te bereiken leeruitkomsten, waarna vervolgens gekeken wordt op welke wijze dat leerproces het beste kan worden ondersteund in de leeromgeving (constructive alignment). Leeruitkomsten zijn de opbrengsten van het leerproces die uiteindelijk bereikt moeten worden en in principe doet het er eigenlijk niet toe hoe die leeruitkomsten worden bereikt, wat telt is de kwaliteit ervan en of ze voldoen aan de standaard die wordt gewenst. De hoeveelheid begeleiding door de lerarenopleider en vanuit de praktijk bij het behalen van de leeruitkomst is afhankelijk van de begeleidingsbehoeften van de student.

2. De student leert aan de hand van beroepstaken, vraagstukken

Er is een directe koppeling tussen de leeruitkomsten en relevante taken in de beroepspraktijk. Vraagstukken in de beroepspraktijk die er echt toe doen zijn een rijke bron om van te leren. Deze vraagstukken vragen erom vanuit verschillende standpunten bekeken te worden en om benaderingen vanuit de verschillende vakken. Ieder semester bevat een centraal praktijkthema met daaraan gekoppeld praktijkvraagstukken, waarbinnen de vakken met trainingen, colleges en toetsproducten (beroepsproducten) aansluiten.

3. Opbouw in complexiteit en verantwoordelijkheid

In de loop van de opleiding worden de beroepstaken en vraagstukken complexer, meer vakgeïntegreerd, wordt jouw verantwoordelijkheid steeds groter en neemt de begeleiding geleidelijk af, in afstemming op jouw behoefte. Bij de begeleiding is er expliciete aandacht voor jouw persoonlijke ontwikkeling (zoals kernkwaliteiten, drijfveren en welbevinden) en de ontwikkeling van de benodigde algemene beroepsvaardigheden (zoals zelfsturing, plannen, reflecteren).

4. Integratie van leren in de praktijk en het instituut

De praktijk maakt een belangrijk deel uit van de opleiding. Vanaf de start van je opleiding ga je de praktijk in. Aan de hand van beroepstaken werk je aan je professionele ontwikkeling in de praktijk en de opleiding. Iedere keer wissel je af tussen theorie en praktijk, door de roostering, de toetsing, de gehanteerde didactiek en begeleidings- en organisatievormen.

Op de opleidingsscholen is er naast het trainen van de beroepsvaardigheden ook ruimte voor kennisontwikkeling (in bv. intervisie of door documentanalyse) en op de opleiding is er naast kennisontwikkeling ook aandacht voor vaardigheidstrainingen, in trainingen, ateliers en werkcolleges (schrijven, logopedie, professionele geletterdheid en gecijferdheid). De gehele werkplek wordt benut als leeromgeving. De verantwoordelijkheid voor opleiden (in ontwerp, uitvoering, evaluatie, onderzoek en professionaliseren) wordt gedeeld in een partnerschap tussen jou, docent en werkplek.

5. Toetsen zijn geïntegreerd in het onderwijs

Toetsopdrachten zijn leeractiviteiten op zichzelf (beroepsproducten, onderzoeksproducten, praktijk) en niet alleen een beoordeling over wat is geleerd. In het curriculum is een logische afstemming tussen leeruitkomsten, toetsing, leerinhouden, leertaken, leeractiviteiten en doceeractiviteiten. Een leeruitkomst beschrijft wat je weet, begrijpt of doet in een fase na afronding van zijn leerproces. Je bepaalt zelf hoe je laat zien wat je weet, begrijpt of doet en ook de situatie waarin je dat aantoont kan van student tot student verschillen. Het is niet een gestructureerde opdracht die het leren stuurt, maar de leeruitkomst. Onderwijstijd wordt mede gebruikt om gezamenlijk aan toetsproducten te werken.

6. Feedback wordt gebruikt om het leren van de student actief te verbeteren

Feedback is informatief en ondersteunend en zorgt voor een positieve houding voor toekomstig leren. Dagelijkse leeractiviteiten, speciale taken en toetsen bieden mogelijkheden voor het geven van

feedback. Door het gebruik van feedback en bijbehorende richtlijnen, ontwikkel je je eigen kritisch vermogen en beoordelingsvaardigheden. Daarnaast biedt tussentijdse feedback jou de mogelijkheid een betere vervolgstap te maken in de uitvoering van de beroepstaak/leertaak, doordat het meer inzicht geeft in wat kwaliteit vraagt.

7. Actief leren

Aan de hand van de vraagstukken en dilemma's word je nieuwsgierig gemaakt. Je gaat actief op zoek naar mogelijke oplossingen, weegt oplossingen af, discussieert hierover en je kunt uiteindelijk je keuzes motiveren en beredeneren. Zo ontwikkel je een onderzoekende houding. Je wordt bovendien gestimuleerd problemen op te lossen met een op ontwerpen gerichte blik. Zo ontwikkel je het kritisch en het creatief denken. Verschillende leer- en werkvormen, zoals trainingen, projectmatig werken, werkcolleges, asynchrone activiteiten, taakgroepen en hoorcolleges, al dan niet face to face of digitaal ondersteunen dit leerproces.

8. ICT is geïntegreerd om het leerproces van de student te ondersteunen

Bijna elk leerproces wordt ondersteund door inzet van ICT. Je werkt met een krachtige digitale leerwerk omgeving (DLO), die toegang biedt tot informatie en leerplatforms.

Voor het direct gebruik van al je documenten in de bijeenkomsten en het gebruik van de DLO is het raadzaam een laptop of tablet bij je te hebben op de opleiding.

1.5 Fasering

De opleiding is verdeeld in drie fasen. Door de verschillende fasen heen word je geconfronteerd met een toenemende complexiteit van taken, die ook complexere kennis en vaardigheden vragen.

Fase 1 is de propedeutische fase. Deze fase beslaat het eerste studiejaar. In de praktijk ga je aan de slag met basisvaardigheden, in niet al te complexe situaties en werk je vooral vanuit methodelessen. In deze fase kijk je of je geschikt bent voor het beroep van leraar en voor de opleiding. Om door te mogen gaan met de opleiding moet je: minimaal 50 credits (van de 60) behaald hebben, in de praktijk aantonen geschikt te zijn voor het beroep van leraar en de minimale eis behaald hebben voor de toets Eigen Vaardigheid Rekenen – Wiskunde.

Na je eerste jaar kom je in fase 2 terecht, deze fase duurt in totaal anderhalf jaar. Je leert je eigen lessen te ontwerpen, je komt los van de methode en leert actief en betekenisvol onderwijs te ontwerpen en uit te voeren met oog voor de processen die spelen in een groep. In het laatste semester van deze fase (in jaar 3) richt je je op onderwijs op maat: adaptief en passend onderwijs. Interessant, maar tevens de grootste uitdaging waarvoor het huidige onderwijs staat.

Aan het eind van je opleiding, in fase 3 ga je je specialiseren. Deze fase begint halverwege je derde jaar. Je maakt een keuze uit de afstudeerrichting jonge of oudere kind en je kiest een keuzeonderwijspakket, waarmee je werkt aan verbreding en/of verrijking van de competenties die het beste bij jou passen. Je stelt dus zelf een programma samen dat voor jou interessant is. Deze specifieke profilering biedt je de kans om persoonlijke talenten verder te ontwikkelen. Dat betekent dat je daardoor nog interessanter wordt voor een basisschool, omdat jij iets bijzonders te bieden hebt. Het samenstellen van je eigen programma betekent niet dat je onbeperkte keuzevrijheid hebt. Het door jou gekozen pakket met verschillende onderwijseenheden moet aansluiten op de rest van je opleiding en moet vooral aansluiten op je persoonlijke ambities.

In fase 3 is er ook de mogelijkheid je te specialiseren in één van de denominaties: protestants-christelijk onderwijs, katholiek of openbaar onderwijs. Uiteindelijk krijg je dan een bevoegdheid, middels een akte (katholiek), certificaat (openbaar) of diploma (DCBO), voor de denominatie van je keuze.

1.6 Leerlijnen in het studieprogramma

Het curriculum is opgebouwd rondom drie leerlijnen: de vakinhoudelijke leerlijn, de thema- en onderzoekslijn en de praktijk-/slb-lijn.

Vakinhoudelijke leerlijn

In de vakinhoudelijke leerlijn verwerf je de nodige kennis en vaardigheden op de vak- en vormingsgebieden waarin je onderwijs moet kunnen verzorgen als leraar basisonderwijs. De vakken die de opleiding aanbiedt zijn: taal (inclusief Engels, logopedie en schrijfonderwijs), rekenen-wiskunde, wereldoriëntatie, kunstzinnige oriëntatie, bewegingsonderwijs en levensbeschouwing. Kennis van alle schoolvakken wordt getoetst, waarbij voor bepaalde vakken (Nederlands, rekenen-wiskunde) uiteindelijk ook landelijke toetsen moeten worden behaald. Behalve beheersing van de basiskennis, is het nog belangrijker dat je in staat bent de kennis geïntegreerd toe te passen in de praktijk.

Thema-/onderzoekslijn

Een leerkracht dient een kritische, onderzoekende houding te hebben ten aanzien van het onderwijs wat wordt uitgevoerd. De thema-/onderzoekslijn bevat daarom onderwijskundige en pedagogische vraagstukken rondom een bepaald thema die je onderzoeksmatig moet proberen te beantwoorden. Door een deel van het onderwijs als thema te presenteren leer je de samenhang te zien tussen verschillende schoolvakken en pedagogisch-onderwijskundige vraagstukken. Bij deze thema's voer je praktijkgericht onderzoek uit of ontwerp je onderwijs. Daarbij doe je kennis en vaardigheden op waarmee je in het vierde jaar een praktijkonderzoek uitvoert. In de thema- en onderzoekslijn werk je in teams samen met je medestudenten onder begeleiding van een werkgroepdocent.

Een belangrijk ander onderdeel van de thema-/onderzoekslijn is de generieke kennisbasis waarin het vak pedagogiek centraal staat.

Praktijk- en slb-lijn

In de praktijk- en slb-lijn gaat het om je ontwikkeling als toekomstige professional. Het spreekt vanzelf dat de praktijk daarin een belangrijke rol speelt. Je voert de taken uit die horen bij het beroep van leraar. Daarin zit een opbouw. Je begint met relatief eenvoudige taken. Gaandeweg de opleiding worden de taken complexer en moet je ze zelfstandiger kunnen uitvoeren. Je ontwikkeling als professional stuur je door middel van een Plan van Aanpak en je werkt gericht aan je ontwikkeling in je portfolio. De studieloopbaanbegeleider (slb'er) ondersteunt je daarbij.

1.7 Leeruitkomsten

Tijdens de opleiding ga je actief aan de slag met het verzamelen van bewijsmateriaal om daarmee leeruitkomsten aan te tonen. Bij elke beroepstaak in het opleidingsprofiel zijn leeruitkomsten beschreven. Ook werken we met leeruitkomsten per onderwijseenheid of module. In deze studiewijzer zijn deze leeruitkomsten per onderwijseenheid beschreven. Een leeruitkomst beschrijft wat je weet, begrijpt of doet in een fase na afronding van jouw leerproces. Je bepaalt zelf hoe je dat laat zien en ook de situatie waarin je dat aantoont kan van student tot student verschillen. Jouw bewijzen komen in een bewijsdossier. Een bewijsdossier is een verzameling gevarieerd, actueel en relevant bewijsmateriaal van jou, waarmee jij de leeruitkomsten aantoont. In het bewijsdossier legt je per leeruitkomst uit wat je gedaan hebt, hoe je het hebt aangepakt en waarom op die manier. Je verantwoordt de gemaakte keuzes met de kennis die is opgedaan onder andere uit de literatuur.

In elke studiehandleiding zijn de leeruitkomsten opgenomen en is een format voor het bewijsdossier te vinden. Zo kan je de benodigde informatie efficiënt en gestructureerd presenteren. Voor het aantonen van de leeruitkomsten kan je kiezen uit voorgestructureerde suggesties die beschreven zijn in de studiehandleidingen. Deze voorgestructureerde leiden tot bewijsmateriaal om de leeruitkomsten aan te tonen. Een andere mogelijkheid is om gebruik te maken van de overige suggesties voor bewijsmateriaal die te vinden zijn in de studiehandleidingen. Je kan ook ander bewijsmateriaal verzamelen dan genoemd in de suggesties. De leeruitkomsten zijn het uitgangspunt bij het afwegen of ander bewijsmateriaal geschikt is

voor het aantonen van de leeruitkomsten. Op het onderwijsplein is een animatie te vinden over het werken met leeruitkomsten en het bewijsdossier.

1.8 Contactmomenten

Tijdens je opleiding krijg je te maken met verschillende onderwijsvormen:

- **Colleges en lessen**
De vakgerichte lessen en colleges ondersteunen je bij het verwerven van specifieke vakinhoud en vakdidactiek. De lessen worden verzorgd door vakdocenten op de leergebieden pedagogiek, taal (inclusief Engels, logopedie en schrijfonderwijs), rekenen-wiskunde, kunstzinnige oriëntatie (beeldende vorming, muziek, dans/drama), wereldoriëntatie (aardrijkskunde, geschiedenis, natuur en techniek), levensbeschouwing en bewegingsonderwijs. Deze lessen kunnen soms de vorm van een practicum hebben (bijvoorbeeld bij kunstzinnige oriëntatie).
- **Trainingen**
De trainingen zijn gericht op het ontwikkelen van leerkrachtvaardigheden die je direct in de praktijk kan toepassen. Vanwege de praktische gerichtheid is de aanwezigheid bij trainingen verplicht.
- **Werkgroepbijeenkomsten**
Tijdens de werkgroep staat het onderzoeksthema centraal waaraan in de betreffende periode gewerkt wordt. Deze bijeenkomsten worden begeleid door de werkgroepdocent. Het onderzoeksthema wordt geïntroduceerd en ondersteund door lessen pedagogiek/onderwijskunde en trainingen in de onderzoeksateliers.
- **Digitaal contact**
Via je de digitale leeromgeving krijg je toegang tot relevante bronnen in het kader van de zelfstudie. Verwerking van kennis wordt ondersteund doordat er mogelijkheden zijn om samen met anderen kritisch te reflecteren op kennis en deel te nemen aan gemodereerde discussies. Verwerking vindt daarnaast plaats in de studietaken waarin 'peer feedback' wordt georganiseerd.
- **Slb-bijeenkomsten**
Tijdens de slb-bijeenkomsten staan jouw studievoortgang en de beroepstaak een leven lang leren centraal. Deze bijeenkomsten worden begeleid door de studieloopbaanbegeleider (slb'er).
- **Themabijeenkomsten**
Op verschillende locaties worden (meestal aan het begin van een periode) themaweken of -avonden (voor de deeltijd) georganiseerd. Deze bijeenkomsten zijn verplicht.
- **Studiedagen**
Op de meeste locaties worden studiedagen georganiseerd voor studenten, bijv. een studiedag over passend onderwijs aan derdejaarsstudenten.
- **Bijzondere activiteiten**
Op veel locaties worden regelmatig feestelijke en/of sportieve activiteiten georganiseerd, waarbij studenten zelf een actieve rol in de organisatie vervullen.

Bij alle contactmomenten georganiseerd voor jouw klas word je geacht aanwezig te zijn. Dit betreft zowel het fysieke als het online aanbod. Je kunt slechts een beroep doen op extra ondersteuning vanuit de opleiding indien je het reguliere aanbod hebt gevolgd.

1.9 De rol van de beroepspraktijk

De beroepspraktijk is belangrijk voor je ontwikkeling naar een startbekwame leraar. Uiteindelijk is dat de plek waar je in staat moet zijn effectief te handelen. Je hebt diezelfde beroepspraktijk nodig om je te kunnen ontwikkelen tot startbekwame leraar. Er zijn daarom goede afspraken gemaakt met basisscholen over het gezamenlijk opleiden van leerkrachten. Uiteraard gooien we je niet direct in het diepe. De situaties waarmee je geconfronteerd wordt, ontwikkelen zich van eenvoudig naar complex. Samen met het werkveld bekijken we wat je aan kan en wat het beste aansluit op wat jij nodig hebt om je te blijven ontwikkelen.

In de eerste fase van de opleiding maak je kennis met het beroep en voer je onder deskundige begeleiding taken uit. Naarmate de opleiding vordert, krijg je steeds meer zelf de verantwoordelijkheid voor ontwerp en uitvoering van het onderwijs en uiteindelijk bereik je het niveau van startbekwame leerkracht. Neem bijvoorbeeld het leidinggeven aan een groep. De benodigde vaardigheden daarvoor zijn eerst nog eenvoudig; je begint met leidinggeven aan een kleine groep kinderen die erg braaf zijn en eindigt bij een grotere groep behoorlijk assertieve kinderen.

De praktijkbegeleider is degene die jou op de praktijkschool begeleidt bij je ontwikkeling naar een startbekwame leerkracht. Op je praktijkschool voer je praktijkactiviteiten uit. Deze activiteiten komen deels vanuit de opleiding en deels vanuit de afspraken die jij maakt in de praktijk. Vanuit de opleiding moet je leeruitkomsten aantonen vanuit verschillende invalshoeken. Zo zal je bij de beroepsproducten lessen ontwerpen, uitvoeren en evalueren. Vanuit de onderzoekslijn krijg je onderzoeksvraagstukken of stel je zelf onderzoeksvragen op, waarbij je bepaalde onderzoeksmethoden inzet om tot antwoorden te komen op de gestelde vragen. Naast deze praktijkactiviteiten zijn er ook leerwerktaken. Dit zijn taken waarbij je bewust algemeen pedagogische en onderwijskundige kennis en vaardigheden inzet in de praktijk. Deze taken zijn toe te passen in iedere les en hierdoor altijd te oefenen. Iedere leerwerktaak wordt aangestuurd door een praktijktraining vanuit de opleiding, ondersteund door de digitale leerwerk omgeving en begeleid in de praktijk. Daarbij bevat iedere taak tips voor de praktijkbegeleider, om de begeleiding zo optimaal mogelijk vorm te geven. Veel leerwerktaken zijn in te zetten in een van de beroepsproducten. Op het onderwijsplein is een animatie te vinden over de plek van leerwerktaken in het curriculum: Onderwijsplein → Trainingen en leerwerktaken → Leerwerktaken algemeen.

Je draait ook gewoon mee in de dagelijkse routine van een groep. Dit vraagt een grondige oriëntatie op de leeruitkomsten, de activiteiten die je in dat kader wilt ondernemen en een goede planning. Samen met je praktijkbegeleider maak je periodiek een planning van de activiteiten die je wilt gaan doen in de praktijk die passen bij jouw ontwikkeling, jouw leerdoelen en de te behalen leeruitkomsten. De praktijkbegeleider helpt je door activiteiten met je voor en na te bespreken en ook door na te gaan of je daardoor groeit in je ontwikkeling als leraar. Hij stimuleert het nadenken over je eigen handelen en de keuzes die je maakt. Hij geeft je ook de ruimte om zoveel mogelijk te oefenen en uit te proberen in de praktijk. Deze studiewijzer biedt bij de semesteroverzichten een overzicht van praktijkactiviteiten die je uit kan voeren om de leeruitkomsten aan te tonen.

Beoordeling van de praktijk

De beoordeling van je functioneren in de praktijk komt onder eindverantwoordelijkheid van de opleiding tot stand. Per periode wordt vastgesteld wat de kwaliteit is van de manier waarop je de praktijkactiviteiten, waaronder een dossier waarin je je ontwikkeling beschrijft en aantoont, hebt uitgevoerd. Aan het einde van een semester vindt de beoordeling plaats voor een cijfer. Bij de praktijkbeoordeling wordt gebruikgemaakt van diverse bronnen. De praktijkbegeleider op de praktijkschool vult een praktijkadvies in op basis van observaties gedurende de praktijkperiode. Ook krijg je aan het eind van het semester lesbezoek en wordt een les beoordeeld. Als student reflecteer je bovendien iedere periode op je eigen functioneren in de praktijk.

Indien je een onvoldoende beoordeling hebt gekregen voor de praktijk (en dus geen studiepunten), kun je in de volgende periode de praktijk herkansen. Wordt halverwege het semester geconstateerd dat je nog niet op koers ligt, dan kan je geadviseerd worden extra stage te lopen om meer ervaring op te doen. In een herkansingscontract worden vervolgens afspraken en nog te behalen doelen vastgelegd. Studenten met een onvoldoende voor de praktijk van periode 4 kunnen dit nog in dezelfde periode herkansen. Om je studie te mogen voorzetten moeten aan het eind van het propedeutische jaar alle praktijkbeoordelingen van het eerste jaar voldoende zijn.

1.10 De kennisbasis en studieloopbaanbegeleiding

Als goede leerkracht moet je beschikken over de onderliggende kennis van de vakken waarin je het onderwijs verzorgt. Die kennis moet je actief verwerven. In het curriculum is dan ook een herkenbare kennislijn opgenomen, waarin je moet aantonen over de landelijk vastgestelde kennisbases te beschikken. Voor de vakken taal, en rekenen-wiskunde zijn (landelijke) digitale kennistoetsen beschikbaar. Deze worden in jaar 3 aangeboden.

Kennis bezitten is geen doel op zich. Uiteraard gaat het erom de juiste kennis in de juiste situaties in te zetten. Op basis van betekenis- en toepassingsgerichte toetsing wordt vastgesteld of je in staat bent om de verworven kennis adequaat te gebruiken.

Daarnaast wordt je professionele ontwikkeling gevolgd. Je zult daar samen met je studieloopbaanbegeleider (slb'er) steeds aan werken. Je studieloopbaanbegeleider begeleidt je vanuit de opleiding in je professionele ontwikkeling tot startbekwame leraar. Als je goed kunt reflecteren, wordt voorondersteld dat je goed in staat bent je eigen ontwikkeling systematisch aan te sturen: je bent doorgroeicompotent. Dat laat je zien in je portfolio: daarin zitten betogen waarin je je eigen voortgang beschouwt (aangevuld met materiaal dat je voortgang kan illustreren). Je portfolio is een map die je zelf aanmaakt en waarin je bestanden kunt opbergen en presenteren.

1.11 Internationalisering

Scholen staan midden in de maatschappij. Deze maatschappij wordt steeds meer een 'global community'. Als leerkracht moet je je hiertoe kunnen verhouden. Dat vraagt multicultureel vakmanschap, wereldburgerschap en het vermogen tot kennisontwikkeling en –uitwisseling over de landsgrenzen heen. Als opleiding willen we internationale en crossculturele kennis, vaardigheden en attitudes van studenten en docenten ontwikkelen door internationalisering van het curriculum, studiereizen, studentenmobiliteit en docentenmobiliteit. Binnen onze opleiding kun je op verschillende manieren internationale ervaring opdoen. De up-to-date mogelijkheden zijn te lezen op het [Onderwijsplein in Moodle](#).

Cross cultural experience

In het tweede jaar staat er een module cross cultural experience (CCE) in het programma. In deze module doe je interculturele, internationale ervaringen op, waardoor je blik op de wereld wordt verruimd. Als leraar basisonderwijs is het belangrijk dat je over de grenzen van het Nederlandse onderwijssysteem kan (leren) kijken. Voor deze module ga je dan ook kijken naar internationalisering in het Nederlandse basisonderwijs en bekijk je het Nederlandse onderwijssysteem in vergelijking tot een buitenlands onderwijssysteem. Je doet dit d.m.v. real-life ervaringen; dit kan doordat je meegaat met een door Inholland georganiseerde reis of door zelf contact te zoeken met buitenlandse scholen.

2 Praktische informatie

2.1 Digitale leeromgeving

Alle informatie over de studie en praktijk kun je vinden in de digitale leeromgeving van de Opleiding leraar Basisonderwijs:

- **Onderwijsplein** te vinden op <http://moodle.inholland.nl> → domein Onderwijs & Innovatie → opleiding tot leraar basisonderwijs → Onderwijsplein. Op het Onderwijsplein kun je o.a. vinden: studiehandleidingen, praktijkhandreikingen, leerwerktaken, studiewijzers, boekenlijst en ondersteunende informatie bij alle leerlijnen.
- **Iris** <http://iris.inholland.nl>
Iris is de digitale omgeving van Hogeschool Inholland en biedt toegang tot roosters, cijferlijsten en alle andere voorzieningen van Hogeschool Inholland, zoals de digitale [bibliotheek](#), studentenadministratie, enz. Via Iris vind je onder andere koppelingen naar het Praktijkplein, Moodle en de leeromgeving TMS.
- **Praktijkplein**, bevat aanvullende informatie over de praktijk en de en benodigde formulieren, maar ook een digitaal opleidingsprofiel: <https://praktijkplein.nl/>
- **TMS**, Teams maken scholen, interactieve leeromgeving bij het programma TMS in fase 3 van de opleiding: <https://www.teamsmakenscholen.nl/>
- **Moodle** <https://moodle.inholland.nl>
Op Moodle vind je het Onderwijsplein, werken groepen samen aan bepaalde feedbacktaken en vind je leeromgevingen die de kennistoetsen ondersteunen.
- **Inholland e-mailadres**
Elke student heeft een eigen Inholland e-mailadres. Via de e-mail ontvang je de nieuwsbrief en word je geïnformeerd over bijvoorbeeld roosterwijzigingen, inschrijfperiodes en tentamens. Maak in je communicatie met Inholland alleen gebruik van jouw eigen Inholland mailadres.
- **Gradework** gradework.inholland.nl
Alle definitieve versies van de inleveropdrachten (zoals werkstukken, projectopdrachten, film- en/of audiobestanden) die je als student maakt, lever je in via Gradework. Afhankelijk van de opdracht lever je dit individueel of in groepsverband in. Vervolgens wordt het product door de examiner(en) beoordeeld en ontvang je jouw beoordeling met de feedback van de docent terug in Gradework. Je krijgt in het begin van een periode een mail om je in te schrijven voor de onderdelen die je in die periode wilt afronden. Een aantal weken daarna krijg je een mail met het moment waarop het systeem openstaat voor inlevering (in de regel twee weken voor de deadline van inleveren).

2.2 Studiedocumenten

Alle informatie over je studie vind je in de volgende documenten:

Document	Te vinden op
Studiewijzer Overzicht per jaar met informatie over de opleiding, jouw jaarprogramma en verdere beschrijving per onderwijseenheid en toets, en informatie over praktijkactiviteiten.	Onderwijsplein -> algemeen -> studiewijzers: https://moodle.inholland.nl
Onderwijsgids In het digitale Onderwijsgids staat onder andere informatie over de organisatie, het onderwijsprofiel, algemene rechten en plichten en regels en reglementen.	www.inholland.nl/onderwijsgids
OER Bacheloropleiding tot leraar basisonderwijs Onderwijs en examenregeling (OER) met daarin regels over toelating, bindend studieadvies, het afnemen van toetsen, herkansingen, de toetsuitslag, vrijstellingen en uiteindelijk het afstuderen.	Onderwijsplein -> algemeen -> Onderwijsgids en Onderwijs en Examenregeling https://moodle.inholland.nl

Handreiking praktijk Overzicht van alle informatie over praktijkprogramma, praktijkscholen, praktijkformulieren.	Onderwijsplein -> praktijk/slb -> Handreiking praktijk & formulieren https://moodle.inholland.nl
Studiehandleiding Bij elke toets hoort een studiehandleiding. Deze bevat altijd een inhoudelijk overzicht, doelstellingen, toelichting bij de toetsing en een overzicht van literatuur (verplicht en aanbevolen).	Onderwijsplein https://moodle.inholland.nl
Toetsrooster Bevat de exacte data en tijd voor de afname van schriftelijke toetsen.	Onderwijsplein -> algemeen -> toetsen en werkstukken https://moodle.inholland.nl
Opleidingsprofiel Binnen de opleiding staat het effectief kunnen functioneren in de praktijk centraal. Bij het opleidingsprofiel wordt derhalve een ordeningskader gehanteerd van vier beroepstaken. Vanuit dit ordeningskader zal gekeken worden naar het handelen van de leraar in de praktijk.	Onderwijsplein -> algemeen -> opleidingsprofiel in vier beroepstaken https://moodle.inholland.nl

Informatiepunt

Elke locatie heeft een Servicepunt waar studenten en medewerkers met hun vragen terecht kunnen. Bijvoorbeeld voor vragen over: studie, faciliteiten, cijferregistratie, roosters, stage en uitwisseling, ICT en studentenzaken.

@student.Inholland.nl

Zorg ervoor dat de administratie altijd je laatste adresgegevens heeft en dat je je Inholland e-mail leest. Maak in je communicatie met Inholland alleen gebruik van jouw eigen Inholland mailadres.

Zet voor een efficiënte communicatie altijd dezelfde handtekening onder je e-mails met daarin je volledige naam, studentnummer, studievariant (voltijd/deeltijd/verkorte deeltijd/digi) en de code van je klas.

2.3 Decaan

De studentendecanen van Hogeschool Inholland zijn er voor studenten die te maken hebben met studievertraging als gevolg van persoonlijke omstandigheden, zoals ziekte, familieomstandigheden, studeren met een functiebeperking, psychische problemen, enz.

De studentendecaan bespreekt met jou wat jij nodig hebt om zo goed mogelijk te kunnen studeren. Het is belangrijk dat je je tijdig meldt als er sprake is van bijzondere omstandigheden. Met name in het eerste jaar, wanneer je te maken hebt met de bsa-norm, is het belangrijk dat je niet wacht met het melden van je omstandigheden bij een decaan.

Heb je vragen over studiefinanciering? Ook daarvoor kun je terecht bij de studentendecaan. In geval van studievertraging door medische omstandigheden kunnen er speciale voorzieningen worden getroffen. De studentendecaan kan je hier alles over vertellen. Via de volgende link kom je bij de startpagina van de decanen waar je ook naar contactformulier etc. kan:

<https://iris.inholland.nl/knowledgebase-std/onderwerpen-iso-std/studentbegeleiding-en-studiesucces/null/studentendecanen>

2.4 Vertrouwenspersoon

Wanneer ga je als student naar een Vertrouwenspersoon voor studenten?

“Indien je op school of op je stage te maken krijgt met gedrag dat jij ongewenst vindt, dan kun je daarover in gesprek gaan met de vertrouwenspersoon. Voorbeelden van ongewenst gedrag zijn stalken,

discrimineren, (seksueel) intimideren, pesten of bedreigen. De vertrouwenspersoon luistert naar jouw verhaal en helpt je om inzicht te krijgen in je situatie. Ook helpt hij of zij je om uit te zoeken wat je wilt doen en wat de effecten daarvan zijn en begeleidt je bij verdere stappen die je wilt ondernemen. Het gesprek met een vertrouwenspersoon is vertrouwelijk; hij of zij praat niet met anderen over jouw situatie, tenzij jij dat graag wilt. Jij houdt dus de regie.”

Zie ook: <https://iris.inholland.nl/knowledgebase-std/onderwerpen-iso-std/studentbegeleiding-en-studiesucces/null/vertrouwenspersonen-studenten>

3 Jaarprogramma 2021-2022

Semester 1 – week 33 t/m week 3	
Week 33	Introductie vanuit pabo
Week 34	Herkansingsweek jaar 2&3
Week 35	Start periode 1
Week 39	4-daagse praktijk
Week 41	Toetsen
Week 42	Collegievrije periode alle locaties (herfstvakantie)
Week 43	Afrondingsweek
Week 44	Bufferweek
Week 45	Start periode 2
Week 48	4-daagse praktijk
Week 51	Afrondingsweek
Week 52 en 1	Collegievrije periode (kerstvakantie: 27 december t/m 7 januari) Gebouw gesloten 27 december t/m 31 december
Week 2	Toetsen
Week 3	Bufferweek
Week 4	Herkansingsweek jaar 1 (feb)
Semester 2 – week 4 t/m 34	
Week 5	Start periode 3
Week 8	Collegievrije periode Alkmaar, Haarlem (voorjaarsvakantie)
Week 9	Collegievrije periode Den Haag, Rotterdam & Dordrecht (voorjaarsvakantie)
Week 10	4-daagse praktijk
Week 12	Toetsen
Week 13	Afrondingsweek
Week 14	Bufferweek
Week 15	Start periode 4 Vrijdag 15 april gebouw gesloten: Goede Vrijdag
Week 16	Maandag 18 april gebouw gesloten: Pasen
Week 17	Woensdag 27 april gebouw gesloten: Koningsdag
Week 18	Collegievrije periode alle locaties (meivakantie) Donderdag 5 mei gebouw gesloten: Bevrijdingsdag
Week 20	4-daagse praktijk
Week 21	Donderdag 26 en vrijdag 27 mei gebouw gesloten: Hemelvaart
Week 23	Maandag 6 juni gebouw gesloten: Pinksteren Toetsen
Week 24	Toetsen Afrondingsweek
Week 25	Afrondingsweek
Week 26	Herkansingsweek jaar 1 (sep)
Week 27 en 28	BSA
Week 29 t/m 32	Collegievrije weken

4 Overzicht onderwijseenheden propedeuse [cohort 2021]

Hieronder staat een overzicht van alle onderwijseenheden en toetsen bij elke onderwijseenheid en het aantal te behalen European Credits (EC's). Een EC staat gelijk aan 28 studiebelastingsuren. In de studielast is opgenomen de contacttijd, de voorbereidingstijd en zelfstudietijd, de toetsing als ook de tijd besteed aan praktijk en andere buitenschoolse activiteiten die deel uitmaken van het onderwijsprogramma. In de studiehandleidingen van de onderwijseenheden is een uitgebreidere verantwoording te vinden van de studielast voor de desbetreffende onderwijseenheid.

Per	Naam OE	EC	Naam toets	Weging	Toets wijze
1/2	Praktijk semester 1	6	Praktijk semester 1	100%	A ¹
1/2	Logopedie	1	Logopedie	100%	SL ³
1/2	Eigen Vaardigheid Schrijven	1	Eigen Vaardigheid Schrijven	100%	SL
1/2	Getallen en bewerkingen	4	Getallen en bewerkingen	100%	S
1/2	Basisportfolio Kunstzinnige oriëntatie	2	Basisportfolio Kunstzinnige oriëntatie	100%	SL
1/2	Taal centraal	2	Taal centraal Nederlands	50%	SL
			Taal centraal Engels	50%	SL
1/2	Basisdidactiek wereldoriëntatie	3	Basisdidactiek wereldoriëntatie	100%	SL
1	Instapportfolio	2	Instapportfolio	100%	SL
1/2	Levensbeschouwing 1	3	Levensbeschouwing 1	100%	SL
1	Leraar worden	2	Onderzoek Leraar worden	100%	SL
2	Portfolio beroepsgeschied 1A	1	Portfolio beroepsgeschied 1A	100%	SL
2	Pedagogisch handelen	3	Onderzoek Pedagogisch handelen	100%	SL
3/4	Praktijk semester 2	6	Praktijk semester 2	100%	A
			Eigen vaardigheid rekenen – wiskunde*	0%	S ²
3/4	Portfolio beroepsgeschied 1B	2	Portfolio beroepsgeschied 1B	100%	SL
3/4	Kennis taal in de onderbouw	3	Kennis taal in de onderbouw	100%	S
3/4	Rijke Taal	2	Rijke taal Nederlands	50%	SL
			Rijke taal Engels	50%	SL
3/4	Portfolio rekenen – wiskunde 1	2	Portfolio rekenen – wiskunde 1	100%	SL
3/4	Voortgangsportfolio Kunstzinnige oriëntatie	3	Voortgangsportfolio Kunstzinnige oriëntatie	100%	SL
3	Leerlijnen wereldoriëntatie	2	Leerlijnen wereldoriëntatie	100%	SL
3	Ontwikkelingspsychologie	2	Ontwikkelingspsychologie	100%	S
3	Rijke leeromgeving	3	Onderzoek Rijke leeromgeving	100%	SL
2/3/4	Bewegingsonderwijs	2	Bewegingsonderwijs	100%	SL
4	Ontdekkend/onderzoekend leren	3	Onderzoek Ontdekkend/onderzoekend leren	100%	SL
		60			

* = voorwaardelijke toets, daarom wordt geen sbu gerekend en geen weging toegekend.

= kwalitatieve BSA

¹ A staat voor andere wijze. Dit zijn toetsvormen waarbij geen sprake is van een schriftelijke toets.

² S staat voor schriftelijke toets met een gezamenlijk tentamenmoment (toetszitting), waarbij de einduitslag uiterlijk na 15 werkdagen bekendgemaakt wordt.

³ SL staat voor schriftelijke toets zonder een toetszitting, waarbij de einduitslag uiterlijk na 20 werkdagen bekendgemaakt wordt. Dit betreft o.a. onderzoeksrapportages en beroepsproducten. Een mondelinge component kan onderdeel uitmaken van de toets. Dit is bij de desbetreffende onderwijseenheden beschreven.

5 Overzicht semester 1: Leer-kracht

5.1 In schema

	COHORT 2021								
Periode	Periode 1.1	EC	Periode 1.2	EC	Periode 1.3	EC	Periode 1.4	EC	
Titel praktijkthema	<i>Leer-kracht</i>				<i>Spelend en ontdekkend leren</i>				
Praktijk	Praktijk semester 1				6	Praktijk semester 2 (incl. EV rekenen - wiskunde)		6	
SLB	Instapportfolio	2	Portfolio beroepsge­schikt 1A	1	Portfolio beroepsge­schikt 1B				2
Ontwerp en onderzoek	Leraar worden	2	Pedagogisch handelen	3	Rijke leeromgeving	3	Ontdekkend en onderzoekend leren	3	
Onderwijskunde / Peda					Ontwikkelingspsychologie	2			
Levensbeschouwing	Levensbeschouwing 1				3				
Taal	Eigen vaardigheid schrijven				1				
	Logopedie				1	Kennis taal in de onderbouw			3
	Taal centraal <i>Taal centraal Nederlands (28 sbu)</i> <i>Taal centraal Engels (28 sbu)</i>				2	Rijke taal <i>Rijke taal Nederlands (28 sbu)</i> <i>Rijke taal Engels (28 sbu)</i>			2
rekenen -wiskunde	Getallen en bewerkingen				4	Portfolio rekenen - wiskunde 1			2
Wereldoriëntatie	Basisdidactiek wereldoriëntatie				3	Leerlijnen wereldoriëntatie	2		
Kunstzinnige oriëntatie	Basisportfolio kunstzinnige oriëntatie				2	Voortgangsportfolio kunstzinnige oriëntatie			3
Bewegingsonderwijs			Bewegingsonderwijs					2	
Totaal		4		26		7		23	

Praktijk semester 1 en 2 gelden als kwalitatieve BSA eis.

Kwantitatieve BSA -eis: 50 credits in jaar 1

5.2 Inleiding

Praktijkleren, ervaringsleren is een belangrijke en krachtige vorm van leren binnen de opleiding, waar we ook direct mee beginnen in jaar 1.

Goed zijn in een schoolvak is één ding. Je kennis overdragen aan anderen een tweede. En is onderwijzen dan kennisoverdracht? Of is het meer? Of compleet wat anders? Hoe dan ook, onderwijzen vraagt plannen, vraagt nadenken over wat je wilt bereiken en hoe je dat wilt bereiken. Om kinderen te laten leren, heb je een aantal didactische en pedagogische vaardigheden nodig. Didactische vaardigheden zijn vaardigheden die gericht zijn op de technieken van het lesgeven. Pedagogische vaardigheden zijn vaardigheden die specifiek gericht zijn op het kind en gaan over opvoeden, de juiste toon vinden, leidinggeven, grenzen stellen, betrokkenheid, etc. En dat begint klein. Bijvoorbeeld door te kunnen kijken naar kinderen, zonder direct te oordelen. ‘Wat zie je?’ in plaats van ‘wat denk je dat je ziet?’

Onderwijsmethodes helpen je bij de voorbereiding en in de uitvoering van de les, maar zijn slechts een leidraad. Dus hoe doe je dat: lessen maken en geven? Welke basisvaardigheden heb je nodig om eenvoudige lessen te geven en welke moet je nog ontwikkelen?

Je leert dit semester de juiste doelen te formuleren aansluitend op de beginsituatie van een groep, geschikte werkvormen en leeractiviteiten in te zetten, je klas efficiënt te organiseren, basisbeginselen van toetsing te gebruiken, etc. Kortom, een heel arsenaal aan didactische basisvaardigheden komt in deze fase

voorbij, waarbij ook vanuit de verschillende vakken ingezoomd wordt op vakspecifieke inhouden en didactische vaardigheden.

5.3 Praktijkactiviteiten semester 1

In onderstaand schema zijn praktijkactiviteiten opgenomen die passen bij de beschreven leeruitkomsten van een onderwijseenheid. Dit kun je gebruiken bij het maken van een planning van je praktijkactiviteiten. Voor een concretere invulling kun je de suggesties in de studiehandleiding raadplegen.

Onderwijseenheid	Periode	Praktijkactiviteiten	Geschatte benodigde tijd in de klas:	Te combineren met:
Levensbeschouwing 1	1 & 2	<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek naar de levensbeschouwelijke identiteit en het vakgebied levensbeschouwing binnen de praktijkschool - Bijwonen van een viering en verslaglegging. - Les levensbeschouwing met verhalen - Les levensbeschouwing waarbij het voeren van een gesprek centraal staat (in semester 1 of 2) 	Lesduur afhankelijk van gekozen activiteiten	Mogelijke combi: Taal: verhalen vertellen en voorlezen. Pedagogiek en onderzoek Leraar worden: identiteit praktijkscholen. Taal en drama LWT Lesvoorbereiding
Basisportfolio Kunstzinnige oriëntatie	1 & 2	<ul style="list-style-type: none"> - Het ervaren en vergelijken van kunstzinnig educatief aanbod. - Het aanbieden van kunstzinnige activiteiten van iedere discipline gebruikmakend van ontwikkelde eigen vaardigheid (welke je vastlegt op beeld). Gebruik kijkwijzers en feedback van de praktijkbegeleider. - Het verbeteren van een kunstzinnige activiteit. 	In totaal: circa 160 min. Ervaren: 35 min. Activiteiten: 5 x 25 min.	Mogelijke combi: Taal: woordenschatlessen WO en KO
Leerwerktaken¹	1	<ol style="list-style-type: none"> 1) Observeren 2) Effectieve leerkrachtcommunicatie 		Mogelijke combi 2) kunstzinnige oriëntatie

¹ Bij de uitvoering van een LWT gaat het om 'een accent' in een les. Een LWT is géén op zichzelf staande les, maar een algemene pedagogisch didactische vaardigheid die (geïntegreerd) in een les geoefend wordt. Op het onderwijsplein is een animatie te vinden over de plek van leerwerktaken in het curriculum: [Onderwijsplein Moodle](#) → [Trainingen en leerwerktaken](#) → [Leerwerktaken algemeen](#). De voorbereiding, reflectie, verslaglegging en/of nabespreking vragen wel tijd, maar géén lestijd in de klas.

Onderzoek Leraar worden	1	Observeren Documentanalyse en/of interview	1x 20minuten	
Taal centraal Nederlands	1 & 2	- Twee methodelessen naar keuze uit de taalmethode van je praktijkschool; elk uit een ander domein van taal -twee keer voorlezen en twee keer vertellen	2 x 45 minuten. Circa 30 minuten	Mogelijke combi: Alle andere vakken. Aanpassing methodeles.
Taal centraal Engels	1 & 2	Lesobservatie aan de hand van een observatieformulier (Methode)lessen in het Engels, met toevoeging van motiverende en communicatieve activiteiten.	Circa 45 min per les	Mogelijke combi's: Bewegingsonderwijs, muziek, beeldende vorming
Logopedie	1 & 2	Spraakanalyseformulier laten invullen door praktijkbegeleider	2 uur	
Basisdidactiek wereldoriëntatie	1 & 2	<i>Aardrijkskunde</i> : één (methode)les waarin de 7 bouwstenen van een goede aardrijkskundeles aan bod komen <i>Geschiedenis</i> : één (methode)les waarin gewerkt wordt met tijdsbesef en (historische) bronnen <i>Natuur en techniek</i> : twee lessen volgens de didactiek van ontwerpend en onderzoekend leren: één les natuur en één les techniek.	Voor elke les 45-60 minuten.	
Leerwerktaken Digitale geletterdheid praktijktaak	2	3) Lesvoorbereiding met directe instructie, introductie en doelstellingen 4) Regels en afspraken 5) Feedback geven DG: gebruik van Digitaal schoolbord		Mogelijke combi: 3) in product Taal & product wereldoriëntatie Verplichte combi: DG: in product wereldoriëntatie
Onderzoek Pedagogisch handelen	2	1) Observeren 2) Interview 3)Toepassen van een pedagogische interventie (o.b.v. het onderzoek) gedurende een les. Dit is dus geen aparte lesactiviteit.	Observeren: 10 minuten Interview: 10 minuten Interventie(s): 10 minuten (afhankelijk van de gekozen interventie)	Mogelijke combi: Alle andere vakken

Titel	Praktijk semester 1
Credits	6
Inhoud	<p>Een competentie is het vermogen om effectief te handelen in de beroepspraktijk. De praktijk is het hart van de opleiding, daar toon je je competentie als aankomend leerkracht. Voor je professionele ontwikkeling is het in de praktijk oefenen essentieel. Gedurende de gehele opleiding tot leraar basisonderwijs heeft de praktijk een centrale plaats. In de propedeuse wordt er geoefend binnen relatief eenvoudige onderwijssituaties, onder directe begeleiding van een praktijkbegeleider op een basisschool. Naarmate de opleiding vordert, krijg je steeds meer verantwoordelijkheid voor het ontwerpen en uitvoeren van onderwijs. Tijdens het eerste semester is de stage bij het oudere kind (groep 5, 6, 7, 8).</p> <p>Voor het ontwikkelen van vakbekwaamheid is het in de praktijk oefenen met beroepstaken (passend bij het ontwikkelingsniveau en handelingsbekwaamheid van de student) essentieel. Via het ontwikkelen van vaardigheden in de praktijk werk je aan je ontwikkeling binnen de 4 beroepstaken van de leerkracht basisonderwijs. Deze beroepstaken zijn</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.(Vak) didactisch Handelen 2.Pedagogisch handelen 3.Samenwerken met collega's, ouders en externen 4. De reflectieve professional <p>Gedurende de gehele opleiding tot leraar basisonderwijs neemt het functioneren in de praktijk een centrale plaats in. In de propedeuse wordt er geoefend binnen relatief eenvoudige onderwijssituaties, onder directe begeleiding van een praktijkbegeleider op een basisschool. Naarmate de opleiding vordert, krijg je steeds meer verantwoordelijkheid voor het ontwerpen en uitvoeren van onderwijs. In het eerste semester ligt het accent op het lesgeven aan het oudere kind (groep 5, 6, 7, 8). Eerst oriënteer je je alleen nog op het beroep van leerkracht, je doet ervaring op met verschillende onderwijsactiviteiten en geeft misschien al je eerste lessen. Zo ontwikkel je de basisvaardigheden in het verzorgen van onderwijs aan het oudere kind. Je evalueert je activiteiten voortdurend en past je activiteiten steeds aan je actuele ontwikkeling aan. De eisen waaraan je moet voldoen bij de uitvoering van de onderwijsactiviteiten worden beschreven in het Praktijkadviesformulier en de beoordeling praktijkdossier.</p> <p>We verwachten van je dat je wekelijks én in de 4-daagse praktijkweek naar de praktijk gaat (fysiek en/of online). Het uitgangspunt is dat je de praktijkdagen genoemd in de handreiking praktijk bij een bepaalde periode realiseert. Op die manier ben je in de gelegenheid je te ontwikkelen als leerkracht, en kun je praktijkactiviteiten uitvoeren behorende bij beroepsproducten, onderzoekstaken etc.</p>
Beroepstaak	<p>Praktijk semester 1 richt zich op alle vier beroepstaken:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.(Vak) didactisch Handelen 2.Pedagogisch handelen 3.Samenwerken met collega's, ouders en externen 4. De reflectieve professional

Leeruitkomst(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Je verzorgt lesactiviteiten voor de verschillende vak- en vormingsgebieden onder begeleiding en op basis van de methode. - Je zorgt voor een prettige en vriendelijke sfeer in de klas. - Je stelt je in de omgang met leerlingen betrokken op - Het lukt je vaak om orde te houden bij het klassikale onderwijsactiviteiten. - Je ontwikkelt basisvaardigheden in het verzorgen van onderwijs. - Je herkent verschillen tussen kinderen en past onder begeleiding onderwijsaanbod daarop aan. - Je bent je bewust van je positie als startende lerende professional en doet je best om in de samenwerking met medestudenten, collega's, en ouders tot een prettige communicatie en samenwerking te komen. - Je onderzoekt de eigen onderwijspraktijk door kritisch te zijn op eigen handelen en beschrijft en evalueert het handelen en ervaringen in de praktijk met hulp van een docent of praktijkbegeleider. - Je stelt je op als beginnende professional ten opzichte van de leerlingen, leerkrachten en medestudenten, waarbij de basishouding gericht is op leren.
Toetsing	<p>De praktijkbeoordeling bestaat uit verschillende onderdelen. De praktijkbegeleider geeft per periode een advies. De instituuts- of schoolopleider bezoekt je in de praktijk en beoordeelt een les. Halverwege het semester vindt er een tussenbeoordeling plaats om te zien hoe je functioneert. Indien nodig worden er ontwikkelafspraken voor de volgende periode gemaakt. Aan het eind van het semester wordt door de instituuts- of schoolopleider een eindbeoordeling voor een cijfer gegeven.</p> <p>Deze beoordeling is gebaseerd op:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Het advies van de praktijkbegeleider 2) De beoordeling van het praktijkdossier 3) De beoordeling van de bezochte les
Beoordelingsschaal	10-100
Verplichte aanwezigheid	Ja, aan deze onderwijseenheid zijn verplichte praktijktrainingen gekoppeld. Bij afwezigheid volgt een vervangende opdracht. Digistudenten ontvangen vervangende literatuur.
Bronnen	<p>Handreiking praktijk</p> <p>Studiehandleiding Instapportfolio</p> <p>Studiehandleiding Portfolio Beroepsgeschied 1A</p>
Contactpersoon	Mw. Thirza van 't Verlaat

5.4 Onderzoeksthema's

Titel	Leraar worden
Credits	2
Inhoud	<p>Om een impressie te krijgen van je toekomstige beroep, staat in de eerste periode het thema 'leraar worden' centraal. Je ontwikkelt een beeld van jezelf in de rol van leerkracht en je bekijkt je praktijksituatie.</p> <p>In de onderzoekslijn leer je onderzoek doen. Hiermee ontwikkel je een onderzoekende houding die belangrijk is voor jouw eigen professionele ontwikkeling en die een bijdrage levert aan vraagstukken in de onderwijspraktijk. Aan het eind van deze periode heb je een nog beter beeld van het beroep van de leraar in het Nederlands Onderwijssysteem. Hierbij staat de veelzijdigheid van het beroep centraal.</p>
Beroepstaak	Beroepstaak 4: De reflectieve professional.
Leeruitkomst(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Je toont aan over een onderzoekende houding te beschikken door met literatuur te onderbouwen en door middel van een observatie, documentanalyse/interview te onderzoeken welke rollen en (beroeps)taken een leerkracht vervult en welke verschillende functies er binnen jouw praktijkschool zijn. - Je toont aan over een onderzoekende houding te beschikken door te reflecteren op welke nieuwe kennis betekenis heeft voor jouw ontwikkeling als aankomend leerkracht. - Je toont aan over een onderzoekende houding te beschikken door peerfeedback te vragen en te geven, hierbij laat je zien wat je met de ontvangen feedback hebt gedaan.
Toetsing	Bewijsdossier leeruitkomsten
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	<p>Alkema, E. & Tjerckstra, W. (2015). <i>Méér dan onderwijs</i>. Assen: Koninklijke Van Gorcum.</p> <p>Surf (2018) De APA-richtlijnen uitgelegd. Utrecht: Surf. Verkregen van https://specials.han.nl/sites/studiecentra/auteursrechten/bronnen-vermelden/</p>
Contactpersoon	Mw. Elise Perrels

Titel	Pedagogisch handelen
Credits	3
Inhoud	<p>Binnen het onderzoek <i>pedagogisch handelen</i> staat de rol van de leerkracht, als opvoeder in de school, centraal. Pedagogisch handelen binnen het onderwijs is het op bewuste wijze invulling geven aan opvoeden. Opvoeden is een ingewikkeld proces waarbij veel aspecten een rol spelen en op elkaar inwerken.</p> <p>Tijdens dit onderzoek verdiep je je in de basisbehoeften van kinderen, de kenmerken van een pedagogisch klimaat en methoden voor het creëren van een veilige leeromgeving.</p>
Beroepstaak	<p>Beroepstaak 1: Vakdidactisch handelen</p> <p>Beroepstaak 2: Pedagogisch handelen</p> <p>Beroepstaak 4: De reflectieve professional.</p>
Leeruitkomst(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Je toont aan over een onderzoekende houding te beschikken door met literatuur te onderbouwen en door middel van een observatie en interview te onderzoeken wat kenmerken zijn van pedagogisch handelen en wat de leerkracht kan doen om een veilig klimaat in de klas te creëren.

	<ul style="list-style-type: none"> - Je toont aan over een onderzoekende houding te beschikken door een interventie toe te passen bij een leerling in je praktijkklas waarbij je tegemoetkomt aan één van de basisbehoeften en door te reflecteren op welke nieuwe kennis betekenis heeft voor jouw ontwikkeling als aankomend leerkracht. - Je toont aan over een onderzoekende houding te beschikken door peerfeedback te vragen en te geven, hierbij laat je zien wat je met de ontvangen feedback hebt gedaan.
Toetsing	Bewijsdossier leeruitkomsten
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	<p>Alkema, E., Kuipers, J., Lindhout, C., & Tjerckstra, W. (2015). <i>Méér dan onderwijs</i>. (8e druk). Assen: Van Gorcum.</p> <p>Brouwers, H. (2019). <i>Kiezen voor het jonge kind</i>. Bussum: Coutinho.</p> <p>Teitler, P. (2020). <i>Lessen in orde op de basisschool</i>. Bussum: Coutinho.</p>
Contactpersoon	Mw. Elise Perrels

5.5 Vakkenlijn semester 1

Taal

Titel	Taal centraal Taal centraal Nederlands Taal centraal Engels
Credits	2 (28 sbu Taal centraal Nederlands en 28 sbu Taal centraal Engels)
Inhoud	<p>Deze onderwijseenheid bestaat uit een deel Nederlands en uit een deel Engels.</p> <p>Taal centraal Nederlands</p> <p>In deze onderwijseenheid maak je kennis met taal in de midden- en bovenbouw van de basisschool. Je oriënteert je op de taalmethodes en op hoe hiermee gewerkt wordt op jouw praktijkschool. Je neemt kennis van de taalleerlijnen en je verdiept je in de theoretische basis die je nodig hebt om interactieve en activerende taallessen te geven. Je gaat zelf aan de slag met het voorbereiden en geven van (methodegebonden) taallessen om je didactische vaardigheden op het gebied van taal te oefenen.</p> <p>Jeugdliteratuur is onmisbaar in het (taal)onderwijs. Je gaat je verdiepen in wat de literatuur hierover zegt, werken aan een repertoire van jeugdliteratuur en je gaat hiermee aan de slag in je klas.</p> <p>Taal centraal Engels</p> <p>Engels staat vaak pas op het rooster vanaf groep 7, maar veel scholen bieden Engels al vanaf jongere leeftijd aan. Engels, daarmee moet je leren 'spelen'. Je leert om op basis van een didactisch model verantwoorde keuzes te maken bij het voorbereiden, uitvoeren, begeleiden en evalueren van activiteiten en lessen Engels. Je krijgt daarbij veel werkvormen aangereikt om je activiteiten/lessen te verlevendigen met spel, liedjes en andere activerende werkvormen.</p> <p>Bij deze onderwijseenheid horen praktijkopdrachten. Van de student wordt verwacht dat hij tijdens deze periode de theorie van deze onderwijseenheid toepast in de praktijk.</p>
Beroepstaak	<p>Taal centraal Nederlands</p> <p>Beroepstaak 1 (vak)didactisch handelen – het ontwerpen en uitvoeren van lessen Beroepstaak 2 pedagogisch handelen – het begeleiden van leerlingen Beroepstaak 4 de reflecterende professional – het schrijven van een reflectieverslag</p> <p>Taal centraal Engels</p> <p>Beroepstaak 1 “(vak)didactisch handelen” middels het uitvoeren van verrijkte (methode)lessen volgens modellen voor vreemdetalendidactiek. Beroepstaak 2 “pedagogisch handelen” middels het hanteren van Engels als voertaal op het niveau van de kinderen. Beroepstaak 4 “de reflectieve professional” middels een reflectieverslag.</p>
Leeruitkomst(en)	<p>Taal centraal Nederlands</p> <p>Je geeft en evalueert interactieve, taalontwikkende eigen lessen of methodelessen binnen verschillende taaldomeinen. Je formuleert lesdoelen, waarbij je de relatie legt met de leerlijn van het domein en aansluit bij de taalontwikkeling van de groep. Je onderbouwt je lessen, waarbij je in ieder geval gebruikmaakt van de basisliteratuur. Je draagt bij aan zowel een rijke taalleeromgeving als aan een rijke leesomgeving, waarvoor je door het lezen van jeugdboeken een eigen repertoire opbouwt.</p>

	<p>Taal centraal Engels</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je ontwerpt en geeft en evalueert, al dan niet met gebruikmaking van de methode, onder begeleiding activerende, communicatiegerichte lessen Engels op basis van het vierfasenmodel voor vreemdetalenonderwijs, waarbij Engels steeds de voertaal is.
Toetsing	<p>Praktijkverslag. Ontwerp van een serie activiteiten rondom uitvoering in de praktijk en reflectie hierop.</p> <p>Nederlands: Reflectieverslag</p>
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	<p>Nederlands</p> <p>Paus, H. (Red.). (2018). <i>Portaal. Praktische taaldidactiek voor het primair onderwijs</i>. Bussum: Coutinho.</p> <p>Digitale publicaties:</p> <p>Broekhof, K. (2021, januari). <i>Meer lezen, beter in taal - primair onderwijs</i>. Stichting Lezen. Verkregen op 31 maart van https://www.lezen.nl/publicatie/meer-lezen-beter-in-taal-primair-onderwijs/</p> <p><i>Kwestie van Lezen. Deel 3. Voorlezen op de basisschool</i>. (2013). Stichting Lezen. Verkregen op 31 maart van https://www.lezen.nl/publicatie/kwestie-van-lezen-deel-3-voorlezen-op-de-basisschool/</p> <p>Websites:</p> <p>Kennisbasis Taal - Welkom (taalme.nu)</p> <p>TULE, tussendoelen en leerlijnen Nederlands - Nederlands - SLO</p> <p>Engels</p> <p>Bodde-Alderlieste, M. & Salomons, L. (2018). <i>Engels in het basisonderwijs</i>. (Meer dan) de kennisbasis Engels. Groningen: Noordhoff.</p> <p>Tule/SLO. Kerndoelen Engels. Verkregen op 24 maart 2021 van https://www.slo.nl/thema/meer/tule/engels/</p> <p>Zuiderman, D. (2014). Vierfasenmodel Engels. Verkregen op 9 maart 2018 van http://youtu.be/2VEQJx3xsZ0</p> <p>https://moodle.inholland.nl/course/view.php?id=7946&sectionid=150582#section-0</p>
Contactpersoon	<p>Taal centraal Nederlands: Mw. Marlies van Hofwegen</p> <p>Taal centraal Engels: Dhr. Arjen Heijboer</p>

Titel	Logopedie
Credits	1
Inhoud	<p><i>Logopedie</i></p> <p>Als leerkracht heb je een spreekberoep. Het vak Logopedie is gericht op het verkrijgen van kennis over onder andere houding, adem, stem, articulatie en (zichtbare en hoorbare) expressie en het bewust worden van al deze aspecten bij jezelf.</p> <p>Naast de theoretische toelichting op alle aspecten van het spreken zullen de colleges een praktische invulling krijgen, waarbij je gericht gaat oefenen met je eigen stem- en spreektechniek. Je wordt je bewuster van je eigen stem- en spreekgedrag en je leert de koppeling te maken met wie jij bent en hoe jij communiceert met de klas. Praten en doen met elkaar is onderdeel van de lessen Logopedie.</p>
Beroepstaak	<p>Het vak logopedie richt zich op de volgende beroepstaak die behoren bij het opleidingsprofiel van de opleiding leraar basisonderwijs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beroepstaak 4: De reflectieve professional, door je eigen manier van spreken te beoordelen en te kijken op welke wijze je eventuele aandachtspunten kunt verbeteren.

Leeruitkomst(en)	Je spreekt voor de groep in goed Nederlands, met een heldere stem en voldoende expressie en prosodie.
Toetsing	Een reflectief verslag waarin het belang van alle aspecten van het spreken worden beschreven vanuit de literatuur en vervolgens gekoppeld aan het eigen spreekgedrag.
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	Lindenberg-Meijerman, C. (2010). <i>Logopedie en leerkracht</i> . Noordhoff: Houten. Deel 1: De leerkracht spreekt.
Contactpersoon	Mw. Conny Gutter

Titel	Eigen Vaardigheid Schrijven
Credits	1
Inhoud	Een basisvaardigheid voor elke leerkracht is het volgens de schrijfcriteria van de gehanteerde methode kunnen schrijven op een bord, soms op een krijtbord, maar zeker op een whiteboard en een digibord. Ook het eigen handschrift op papier krijgt de aandacht. Een vaardigheid leer je alleen door er regelmatig op te oefenen. Je kan veel thuis en op de praktijkschool werken aan het verwerven van deze vaardigheden aan de hand van de opdrachten in het portfolio.
Beroepstaak	Beroepstaak 1, vakdidactisch handelen, middels het oefenen van de eigen vaardigheid van het handschriftonderwijs.
Leeruitkomsten	<ul style="list-style-type: none"> - Je toont aan dat je schrijven op papier en op bord, als basisvaardigheid voor het onderwijs beheerst. - Je hebt kennis van de drie componenten waar het vak schrijven uit bestaat, namelijk vormgeving, proces en materiaal zoals beschreven in het Portfolio Pak je pen. - Je hebt kennis over het methodisch schrift en de losse letter en kan deze analyseren en beschrijven volgens de schriftcriteria.
Toetsing	Bewijsdossier leeruitkomsten.
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	Kooijman, E. (vanaf 2014). <i>Pak je Pen portfolio. Handschriftontwikkeling in de praktijk</i> . Rosmalen: Cantal.
Contactpersoon	Mw. Barbara Bergers en Mw. Anja Sorber

Rekenen en wiskunde

Titel	Getallen en bewerkingen
Credits	4
Inhoud	<p>In deze onderwijseenheid komen de onderwerpen van rekenen-wiskunde met hele getallen aan bod. Hierbij gaat het onder andere over ons talstelsel, eigenschappen van getallen en van bewerkingen, wiskundetaal bij hele getallen, ontluikende gecijferdheid, aanvankelijk rekenen, basisbewerkingen en hele getallen in de bovenbouw. Dit zijn allemaal onderwerpen die een belangrijke rol spelen bij goed reken-wiskundeonderwijs in alle groepen van de basisschool. Bijzondere aandacht wordt gegeven aan het eigen maken van strategieën en didactische modellen. Daarnaast wordt aandacht geschonken aan professionele gecijferdheid.</p> <p>Bij het onderdeel <i>Hele Getallen</i> gaat het om de manieren (didactiek) waarop jij de kinderen goed kan leren rekenen met hele getallen. Je start met het leren en onderwijzen van rekenen-wiskunde in de onderbouw. Daarna volgt het aanvankelijk rekenen, de basisbewerkingen en het voortgezet rekenen. Je leert daartoe verschillende rekenvormen kennen zoals: hoofdrekenen, kolomsgewijs rekenen,</p>

	<p>cijferend rekenen, schattend rekenen en het gebruik van de rekenmachine. Je komt daarbij in aanraking met natuurlijke aanpakken van de kinderen, en hoe je daar in je onderwijs bij kan aansluiten. Je bestudeert daartoe de verplichte literatuur met behulp van verwijzingen, opdrachten en ondersteuning van de zelfstudieomgeving op Moodle.</p>
Beroepstaak	<p>Deze onderwijseenheid richt zich op het verwerven van brede vakbekwaamheid van de leraar en competentieontwikkeling tot het niveau professionaliseringsbekwaam. De onderwijseenheid richt zich op de volgende beroepstaken die behoren bij het opleidingsprofiel van de opleiding leraar basisonderwijs:</p> <p>Beroepstaak 1: Je verwerft kennis van en inzicht in leerlijnen en didactische theorieën die nodig zijn om vakdidactisch te handelen binnen het domein van hele getallen;</p> <p>Beroepstaak 4: Je stuurt je eigen leerproces aan met betrekking tot jouw professionele gecijferdheid binnen het domein hele getallen.</p>
Leerdoelen	<p>De student heeft kennis van de onderstaande deelgebieden en is in staat om deze kennis toe te passen voor:</p> <p>eigen vaardigheid op het domein hele getallen;</p> <p>ontluikende gecijferdheid;</p> <p>aanvankelijk rekenen;</p> <p>basisbewerkingen;</p> <p>rekenen met hele getallen in de bovenbouw;</p> <p>leren en onderwijzen van RW;</p> <p>kennismaken met toetsgegevens.</p> <p>In de kennisbasis rekenen-wiskunde zijn de gedetailleerde doelen op het domein getallen te vinden. De doelen zoals beschreven in de landelijke kennisbasis rekenen-wiskunde voor de pabo op het domein getallen zijn de doelen die vallen onder deze onderwijseenheid. Je kunt de complete beschrijving van de kennisbasis wiskunde voor de pabo terugvinden op de site van 10voordeleraar. In de zelfstudieomgeving van Getallen en Bewerkingen op Moodle is het deel van het de kennisbasis wiskunde voor de pabo van het domein getallen terug te vinden. (https://moodle.inholland.nl/course/view.php?id=370)</p>
Toetsing	<p>Schriftelijke toets van anderhalf uur met gesloten en open vragen. Tijdens het tentamen mag je geen gebruikmaken van een rekenmachine.</p>
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	<p>Verplichte literatuur</p> <p>Brom-Snijders, P. van den, Bergh, J. van den, Hutten, O., & Zanten, M. van. (2014). <i>Hele getallen</i>. Amersfoort: ThiemeMeulenhoff. Hoofdstuk 1 t/m 5, 7 en 8 (alleen p. 225 en 226).</p> <p>Oonk, W., Keijzer, R., Lit, S. & Figueiredo, N. (2020). <i>Wiskunde in de praktijk. Kennisbasis</i>. (2^e druk). Groningen: Noordhoff. Hoofdstuk 1.</p>
Contactpersoon	Mw. Diana Gerritsen

Levensbeschouwing

Titel	Levensbeschouwing 1
Credits	3
Inhoud	<p>In deze onderwijseenheid krijg je zicht op wat levensbeschouwing is en hoe een levensbeschouwing samenhangt met het doen en laten van mensen in de wereld. Je maakt kennis met de verschillende wijzen waarop in Nederland levensbeschouwing op de basisschool aan de orde komt en de rol van de leerkracht daarbij. Centraal in deze onderwijseenheid staat het belang van levensbeschouwelijke communicatie voor levensbeschouwelijk leren. We zoomen daarbij in op vakinhoudelijke en didactische aspecten rond levensbeschouwelijke communicatie en identiteit. Onderdelen uit het boek <i>Verhalen vertellen en vragen stellen</i> zijn daarbij uitgangspunt. Aan de hand van individuele en groepsopdrachten over verschillende onderwerpen leer je theoretisch en methodisch onderzoek te vertalen naar didactisch handelen in de eigen praktijkgroep. Daarbij komen o.a. aan bod: reflectie op je eigen rol als leerkracht bij levensbeschouwelijke communicatie, hoe je een gesprek met/tussen kinderen kunt voeren, hoe en wanneer je op een school met rituelen, verhalen en symbolen kunt werken en verschillende didactische materialen op het gebied van levensbeschouwing kunt gebruiken. Aan het eind formuleer je ontwikkelingsdoelen voor jaar 2.</p>
Beroepstaak	<p>Beroepstaak 1: (Vak)didactisch handelen, in het voorbereiden en uitvoeren van leeractiviteiten.</p> <p>Beroepstaak 2: Pedagogisch handelen, in het voeren van gesprekken met kinderen.</p> <p>Beroepstaak 4: De reflectieve professional, in het reflecteren op je handelen tijdens de leeractiviteiten en het onderzoeken van de identiteit van je praktijkschool.</p>
Leeruitkomst(en)	<p>1. Levensbeschouwing en onderwijs. Je begrijpt welke thema's en vragen een rol spelen in het vakgebied levensbeschouwing en het Nederlandse onderwijs op het gebied van levensbeschouwing.</p> <p>2. Viering en identiteit. Je analyseert op welke manieren de levensbeschouwelijke identiteit van je praktijkschool tot uiting komt in de formele, praktische en papieren identiteit en in de vieringen.</p> <p>3. Verhalen en gesprekken. Je zet op een onderbouwde manier gesprekken en narratieven in bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van leeractiviteiten en reflecteert hierop.</p> <p>4. Reflectie op eigen levensbeschouwing. Je reflecteert op je eigen levensbeschouwelijke ontwikkeling als persoon en leerkracht en beschrijft welke vaardigheden je nog wilt ontwikkelen.</p>
Toetsing	Bewijsdossier leeruitkomsten
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	Kopmels, T. (2020). <i>Verhalen vertellen en vragen stellen</i> . Noordhoff.
Contactpersoon	Dhr. Peter Elshout

Kunstzinnige oriëntatie

Titel	Basisportfolio Kunstzinnige oriëntatie
Credits	2
Inhoud	<p>Deze onderwijseenheid is een introductie op de kunstzinnige vakken: Muziek, Dans, Drama en Beeldende Vorming. Je brengt de eigen beginsituatie voor de kunstvakken in kaart. Gedurende dit semester werk je aan de eigen vaardigheid en hoe deze te zetten in de praktijk. De ontwikkeling in jouw eigen vaardigheid maak je zichtbaar of hoorbaar. Tijdens de lessen wordt het accent gelegd op het procesmatig karakter van de kunstvakken. Je maakt kennis met de overdracht van de kunstvakken in het basisonderwijs.</p>
Beroepstaak	<p>Beroepstaak 1 “(vak)didactisch handelen” middels een lesvoorbereidingsformulier bereid je onderwijsactiviteiten voor. Je geeft onder begeleiding les met een begrijpelijke instructie. Dit doe je binnen de tijdsplanning als onderdeel van je klassenmanagement. Je verbindt de lesstof aan de belevingswereld van de leerlingen. Je zet een werkvorm in of stimuleert leerlingen om samen te werken. Je ontwikkelt eigen vaardigheden ter ondersteuning van het vakdidactisch handelen.</p> <p>Beroepstaak 2 “pedagogisch handelen” middels het stimuleren van een prettige sfeer in de klas, waarbij je ziet wat er speelt in de groep en bij de leerlingen, je stimuleert hun inbreng en soms maak je hier gebruik van. Je houdt onder begeleiding orde in een klassikale setting. Je observeert en analyseert onderdelen van het leerproces en merkt incidenteel leer- en gedragsproblemen op.</p> <p>Beroepstaak 4 “de reflectieve professional” middels een basishouding die op leren en ontwikkelen is gericht en je je hierbij initiatiefrijk en verantwoordelijk opstelt.</p>
Leeruitkomst(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Leeruitkomst 1: Je neemt deel aan en observeert kunstonderwijs (beeldende vorming, dans, drama of muziek), hierbij verwoord je de rol van de vakdocent of groepsleerkracht en het effect op de groep, vergelijkt dit met de vakspecifieke didactiek en het kunstprofiel van de praktijkschool. - Leeruitkomst 2: Je geeft een activiteit dans, drama, muziek en beeldende vorming waarbij je (nieuw) geleerde eigen vaardigheden inzet en je reflecteert op de eigen ontwikkeling (met behulp van kijkwijzers of feedback). - Leeruitkomst 3: Je ontwikkelt vanuit de ervaringen met de activiteiten in leeruitkomst 2 inzicht in vakspecifieke didactiek, organisatie en/of eigen vaardigheid en past dit toe in een nieuwe activiteit voor beeldende vorming, dans, drama of muziek.
Toetsing	<p>Beoordeling van het basisportfolio kunstzinnige oriëntatie. Dit is een verzameldocument met daarin o.a.</p> <p>De ervaring van het kunstonderwijs in de praktijk, waarin je de vergelijking maakt het kunstprofiel van de school en de vakspecifieke didactiek. Het zichtbaar en/of hoorbaar maken van de kunstzinnige beginsituatie, de persoonlijke doelen op het gebied van eigen vaardigheid en de ontwikkeling met betrekking tot de eigen vaardigheid die je inzet ten behoeve van de vakspecifieke didactiek van alle vier de kunstvakken.</p> <p>Afsluitend met een verantwoording om één van de kunstvakken verder te ontwikkelen op het gebied van organisatie, eigen vaardigheid en/of vakspecifieke didactiek. Het resultaat van deze laatste ontwikkeling wordt wederom zichtbaar en/of hoorbaar gemaakt.</p>
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	<i>Beeldend vormen:</i>

	<p>Van Onna, J. & Jacobse, A. (2021). <i>Laat maar zien (6^e druk)</i>. Groningen: Noordhoff.</p> <p><i>Dans/Drama:</i></p> <p>Heijdenus-de Boer, E., Nunen, A., Valenkamp, M., Hueskens, R., & Verhallen, P. (2019). <i>DANS! Praktisch handboek voor het basisonderwijs</i>. (2^e druk). Bussum: Coutinho.</p> <p>Heijdenus-De Boer, E. H., van Nunen, A., Boekel, H., Carp, D., & van der Veer-Borneman, P. (2016). <i>Spelend leren en ontdekken</i>. Bussum: Coutinho.</p> <p><i>Muziek:</i></p> <p>Lei, R. van der, Haverkort, F., & Noordam, L. (2015). <i>Muziek Meester</i>. (4^e druk). Amersfoort: ThiemeMeulenhoff.</p> <p>Noordam, L., Lei, R. van der, & Haverkort, F. Jaarabonnement Eigen-wijs Digitaal. Born SMV.</p>
Contactpersoon	Dhr. Sander van den Brink

Wereldoriëntatie

Titel	Basisdidactiek wereldoriëntatie
Credits	3
Inhoud	<p>Deze onderwijseenheid behandelt de vakdidactische principes van de vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuur en techniek met als doel methodelessen te verrijken. De vakdidactiek zal gekoppeld worden aan de kerndoelen van de wereldoriënterende vakken.</p> <p>In deze onderwijseenheid onderzoek je hoe je betekenisvolle wereldoriëntatielessen kunt verzorgen in de bovenbouw, waarbij je een rijke leeromgeving inclusief ICT-toepassingen creëert die aansluit bij de beginsituatie in jouw klas.</p>
Beroepstaak	Beroepstaak 1 “(vak)didactisch handelen”
Leeruitkomst(en)	<p>Je ontwerpt en evalueert je lessen vanuit de kerndoelen die zijn opgesteld door SLO/Tule.</p> <p>Aardrijkskunde: Je verrijkt, geeft en evalueert een les waarin de zeven bouwstenen van een goede aardrijkskundeles zijn verwerkt en waarbij kaartvaardigheden worden ingezet.</p> <p>Geschiedenis: Je verrijkt, geeft en evalueert een les waarin de acht kenmerken zijn verwerkt wat bijdraagt aan de bevordering van historisch tijdsbesef.</p> <p>Natuur & techniek Je geeft, ontwerpt of verrijkt een les op basis van de ontwerpcyclus en; Je geeft, ontwerpt of verrijkt een les op basis van de onderzoekscyclus.</p> <p>ICT Je geeft twee of meer lessen waarin je op technisch interactieve en pedagogisch activerende wijze het digibord gebruikt en daarbij de gemaakte didactische keuzes verantwoordt. Je reflecteert op je ontwikkeling in het gebruik van ICT-toepassingen.</p> <p>Verantwoording: Je evalueert elke gegeven les op basis van de vakdidactiek die geschreven staat in de behandelde literatuur.</p>

Toetsing	Werkstuk met daarin lesontwerpen en een verslag van en reflectie op de uitgevoerde lessen.
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	<p>Adang, A., & Blankman, M. (2020). <i>De wereld in met aardrijkskunde. Vakdidactiek</i>. Bussum: Coutinho.</p> <p>Adang, A., & Blankman, M. (2020). <i>De wereld in met aardrijkskunde. Vakinhoud</i>. Bussum: Coutinho.</p> <p>Bas. J. de & Brinkman, F. (2019) <i>Geschiedenis InZicht Vakkennis en didactiek voor het basisonderwijs</i>. Bussum: Coutinho</p> <p>Vaan, E. de, & Marell, J. (2020). <i>Praktische didactiek voor Natuur & Techniek</i>. (1^e druk). Bussum: Coutinho.</p>
Contactpersoon	Mw. Yvonne Ahrend

5.6 Studieloopbaanbegeleiding semester 1

Titel	Instapportfolio
Credits	2
Inhoud	<p>Deze onderwijseenheid maakt deel uit van de <i>Professionaliseringsroute</i> binnen de Praktijk- en SLB-lijn. Op deze route ontwikkel je een lerende houding die je inzet om je te ontwikkelen in de verschillende beroepstaken van een leraar. Je onderzoekt wat er van je wordt verwacht als leraar basisonderwijs en beziet wat jouw positie is ten opzichte van deze competenties. Vanuit deze positieanalyse stel je persoonlijke doelen om aan ontwikkelpunten te werken. Je laat ook zien wat juist sterke punten zijn, waardoor je deze capaciteiten kunt inzetten voor je ontwikkeling: naar een hoger niveau of als bekrachtiging op andere gebieden.</p> <p>Als leraar ben je met méér bezig dan alleen het uitvoeren van lessen; je bent ook onderzoeker, bedenker en ontwerper. Bovendien werk je samen met collega's. Als leraar ben je nooit uitgeleerd. Binnen de <i>Professionaliseringsroute</i> bieden we je handvatten om dit leren te sturen.</p> <p>In deze onderwijseenheid maak je kennis met hetgeen er van je wordt verwacht in het hoger onderwijs. Welke basishouding en vaardigheden heb je nodig om een succesvolle student te zijn? Centraal staat het onderzoek naar eerder verworven basisvaardigheden, basiskennis en grondhouding, zodat je een goede start kunt maken met het werken aan je eigen professionalisering.</p>
Beroepstaak	<p>Deze onderwijseenheid richt zich op het verwerven van brede vakbekwaamheid van de leraar en competentieontwikkeling tot het niveau 'beroepsgeschikt'.</p> <p>De onderwijseenheid richt zich op de volgende beroepstaak die behoort bij het opleidingsprofiel van de opleiding leraar basisonderwijs:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reflectieve professional: beschrijven, analyseren en systematisch evalueren van eigen handelen en opvattingen in relatie tot beroepstaken en theoretische en praktische inzichten, teneinde te komen tot toepasbare handelingsalternatieven die logisch voortvloeien uit deze inzichten.
Leeruitkomst(en)	<p>In deze onderwijseenheid werk je aan onderstaande leeruitkomsten.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je beschikt over een basishouding die op leren en ontwikkelen is gericht, neemt hierbij initiatief en stelt je verantwoordelijk op. Je verwerft een beter inzicht in jouw functioneren door gebruik van (peer)feedback en perspectieven vanuit de begeleidingsinfrastructuur van de opleiding en praktijkschool. - Je herkent sterke en zwakke punten in je eigen handelen en formuleert persoonlijke leervragen en leerdoelen. Je licht toe wat je eigen opvattingen, normen en waarden zijn.
Toetsing	Bewijsdossier leeruitkomsten
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	-
Contactpersoon	Dhr. Nick de Vos

Titel	Portfolio beroepsgeschikt 1A
Credits	1
Inhoud	Deze onderwijseenheid maakt deel uit van de <i>Professionaliseringsroute</i> binnen de Praktijk- en SLB-lijn. Op deze route ontwikkel je een lerende houding die je inzet om je

	<p>te ontwikkelen in de verschillende beroepstaken van een leraar. Je onderzoekt wat er van je wordt verwacht als leraar basisonderwijs en bezieet wat jouw positie is ten opzichte van deze competenties. Vanuit deze positieanalyse stel je persoonlijke doelen om aan ontwikkelpunten te werken. Je laat ook zien wat juist sterke punten zijn, waardoor je deze capaciteiten kunt inzetten voor je ontwikkeling: naar een hoger niveau of als bekrachtiging op andere gebieden.</p> <p>Als leraar ben je met méér bezig dan alleen het uitvoeren van lessen; je bent ook onderzoeker, bedenker en ontwerper. Bovendien werk je samen met collega's. Als leraar ben je nooit uitgeleerd. Binnen de <i>Professionaliseringsroute</i> bieden we je handvatten om dit leren te sturen.</p> <p>In deze onderwijseenheid onderzoek je hoe je planmatig kunt werken aan de leerdoelen die je in het Instapportfolio hebt opgesteld. Je leert hoe je hierbij gebruik kunt maken van literatuur, (peer)feedback en de expertise van opleiders van de pabo en de praktijkschool. Centraal staat het verkrijgen van inzicht in eigen handelen door terug te blikken op eigen ervaringen. Dit opgedane inzicht vormt het uitgangspunt voor het formuleren van handelingsalternatieven, die je onderbouwt vanuit bronnen.</p>
Beroepstaak	<p>Deze onderwijseenheid richt zich op het verwerven van brede vakbekwaamheid van de leraar en competentieontwikkeling tot het niveau 'beroepsgeschikt'.</p> <p>De onderwijseenheid richt zich op de volgende beroepstaak die behoort bij het opleidingsprofiel van de opleiding leraar basisonderwijs:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reflectieve professional: beschrijven, analyseren en systematisch evalueren van eigen handelen en opvattingen in relatie tot beroepstaken en theoretische en praktische inzichten, teneinde te komen tot toepasbare handelingsalternatieven die logisch voortvloeien uit deze inzichten.
Leeruitkomst(en)	<p>In deze onderwijseenheid werk je aan onderstaande leeruitkomsten.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je beschikt over een basishouding die op leren en ontwikkelen is gericht, neemt hierbij initiatief en stelt je verantwoordelijk op. Je verwerft een beter inzicht in jouw functioneren door gebruik van (peer)feedback en perspectieven vanuit de begeleidingsinfrastructuur van de opleiding en praktijkschool. Je benoemt en evalueert onderwijservaringen in de praktijk met hulp van een docent of praktijkbegeleider die gerichte vragen stelt of een methodiek aanreikt. - Je herkent sterke en zwakke punten in je eigen handelen en formuleert persoonlijke leervragen en leerdoelen met bijbehorende activiteiten. Je toont hierbij de eerste resultaten van je ontwikkeling aan. Je licht toe, en onderzoekt met hulp van anderen, wat je eigen opvattingen, normen en waarden zijn en waarom deze van belang zijn in jouw rol als leraar.
Toetsing	Bewijsdossier leeruitkomsten
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	-
Contactpersoon	Dhr. Nick de Vos

6 Overzicht semester 2: Spelend en ontdekkend leren

6.1 In schema

COHORT 2021									
Periode	Periode 1.1	EC	Periode 1.2	EC	Periode 1.3	EC	Periode 1.4	EC	
Titel praktijkthema	Leer-kracht				Spelend en ontdekkend leren				
Praktijk	Praktijk semester 1			6	Praktijk semester 2 (incl. EV rekenen - wiskunde)				6
SLB	Instapportfolio	2	Portfolio beroepsge- schikt 1A	1	Portfolio beroepsge- schikt 1B				2
Ontwerp en onderzoek	Leraar worden	2	Pedagogisch handelen	3	Rijke leeromgeving	3	Ontdekkend en onderzoekend leren	3	
Onderwijskunde / Peda					Ontwikkelingspsychologie	2			
Levensbeschouwing	Levensbeschouwing 1			3					
Taal	Eigen vaardigheid schrijven			1					
	Logopedie			1	Kennis taal in de onderbouw				3
	Taal centraal Taal centraal Nederlands (28 sbu) Taal centraal Engels (28 sbu)			2	Rijke taal Rijke taal Nederlands (28 sbu) Rijke taal Engels (28 sbu)				2
rekenen -wiskunde	Getallen en bewerkingen			4	Portfolio rekenen - wiskunde 1				2
Wereldoriëntatie	Basisdidactiek wereldoriëntatie			3	Leerlijnen wereldoriëntatie	2			
Kunztzinnige oriëntatie	Basisportfolio kunstzinnige oriëntatie			2	Voortgangsportfolio kunstzinnige oriëntatie				3
Bewegingsonderwijs			Bewegingsonderwijs						2
Totaal		4		26		7		23	

Praktijk semester 1 en 2 gelden als kwalitatieve BSA eis.

Kwantitatieve BSA -eis: 50 credits in jaar 1

6.2 Inleiding

Ontdekkend leren is een werkwijze die vooronderstelt dat de leerling ergens in psychologisch opzicht aan toe is en daarom in staat stelt hem uit te dagen om de wereld actief te onderzoeken. Hierbij is de natuurlijke nieuwsgierigheid van kinderen het uitgangspunt.

Bij ontdekkend leren wordt thematisch gewerkt en nieuwe kennis wordt in de context geplaatst. Hierdoor leren kinderen verbanden zien. Het gaat dus niet om het leren van losse feitjes. Door nieuwe kennis en vaardigheden te verbinden aan eerder verworven kennis, beklijft het beter. Daarnaast is het zo dat de leerling de leerstof beter onthoudt als hij het zelf ontdekt.

<http://wij-leren.nl/ontdekkend-leren-artikel.php>

Het thema van dit semester is *spelend en ontdekkend leren*. Kun jij onderwijs ontwerpen en aanbieden in een rijke leeromgeving waarin kinderen leren door spel (het jonge kind) en door zelf te ontdekken? Onderwijs dat hoofd, hart en handen aanspreekt? Waarin kinderen de ruimte krijgen bij het ontplooiën van hun talenten? Waarin de natuurlijke nieuwsgierigheid geprikkeld wordt? Hoe kun je het spel van kinderen bevorderen en daarmee de ontwikkeling van kinderen? Hoe kun je ruimte creëren voor eigen initiatief bij kinderen? Welk materiaal vinden ze uitdagend, wat prikkelt hen om in beweging te komen? En hoe moet de leeromgeving er dan uitzien?

Dat onderwijs is niet alleen een verademing voor je leerlingen, maar ook voor jou!

6.3 Praktijkactiviteiten semester 2

In onderstaand schema zijn praktijkactiviteiten opgenomen die passen bij de beschreven leeruitkomsten van een onderwijseenheid. Dit kun je gebruiken bij het maken van een planning van je praktijkactiviteiten. Voor een concretere invulling kun je de suggesties in de studiehandleiding raadplegen.

Onderwijseenheid	Periode	Praktijkactiviteiten	Geschatte benodigde tijd in de klas
Leerlijnen wereldoriëntatie	3	Vier lesactiviteiten rondom een bestaand of te ontwerpen thema, vanuit aardrijkskunde, geschiedenis, natuur en techniek.	Per activiteit max. 20 min.
Portfolio rekenen-wiskunde 1	3/4	Twee observaties; één thematische opening (mbv een multimediale uiting); twee onderwijsactiviteiten (één met een grote groep en één met een klein groepje); bekijken leerlingvolgsysteem en gesprekje hierover .	2 x 10 min (observaties) 1 x 15-20 min (opening) 2 x 15-20 min (onderwijsactiviteiten) 1x 15 min voor bekijken leerlingvolgsysteem en gesprekje hierover met praktijkbegeleider (zie LWT 7)
Leerwerktaken ²	3 3/4 3/4	6) Betrokkenheid realiseren en meten 7) Lesvoorbereiding jonge kind: thematisch werken, doelen formuleren jonge kind 8) Structuur bieden in de onderbouw	1x 15 minuten voor bekijken leerlingvolgsysteem en gesprekje hierover met praktijkbegeleider
Digitale geletterdheid praktijktaak		DG: Digitaal presenteren	
Onderzoek Rijke leeromgeving	3	Observeren van de praktijkbegeleider in tenminste drie verschillende situaties. Observeren van het handelen van tenminste twee kinderen in twee verschillende situaties.	3 x 10 minuten per kind 2 x 10 minuten

² Bij de uitvoering van een LWT gaat het om 'een accent' in een les. Een LWT is géén op zichzelf staande les, maar een algemene pedagogisch didactische vaardigheid die (geïntegreerd) in een les geoefend wordt. Op het onderwijsplein is een animatie te vinden over de plek van leerwerktaken in het curriculum: [Onderwijsplein Moodle](#) → [Trainingen en leerwerktaken](#) → [Leerwerktaken algemeen](#). De voorbereiding, reflectie, verslaglegging en/of nabespreking vragen wel tijd, maar géén lestijd in de klas.

Rijke taal Nederlands	4	Vijf lesactiviteiten Nederlands, schrijven en LWT: eenmaal interactief voorlezen, twee activiteiten in de kring passend bij twee verschillende tussendoelen beginnende geletterdheid, één voorbereidend- schrijvenactiviteit en één taalactiviteit die het spel verrijkt uitgevoerd in een hoek aansluitend bij de leerwerktaak spelbegeleiding.	7 x 10/15 min 3x 10 min.
Rijke taal Engels	4	Communicatieve en speelse activiteiten in het Engels op het gebied van Vroeg Vreemdetalenonderwijs Eerder specialiseren: (Methode)lessen Engels in de bovenbouw, met nadruk op de transferfase en differentiatie.	15 minuten per activiteit
Voortgangsportfolio Kunstzinnige oriëntatie	3 & 4	Experimenteren met het ontwerpen, geven en evalueren van vakspecifieke didactische kunstzinnige (methode)lessen dans, drama, muziek en beeldende vorming waarbij de eigen vaardigheid wordt ingezet. In de lessen speelt het creatieve proces een rol en je verantwoordt de lessen op basis van afstemmen op (het niveau) de groep en actuele literatuur.	Beeldend: Lessen circa 45 min Muziek: Lessen circa 30-45 min. Dans/drama: Lessen circa 30-45 min.
Bewegingsonderwijs	3 & 4	Tikspel Leeuwenkooi aan zes-acht leerlingen; Hele groep: Een inleiding; eenmaal bewegen op muziek; vier lessen werken in drie of vier groepen waarvan minimaal twee in de speelzaal met kleuters	Leeuwenkooi: 20 minuten Inleiding: 10 minuten Les bewegen op muziek: 45 minuten Vier lessen werken in vakken: 240 minuten (4 X 60 minuten).
Leerwerktaken	4	9) Gesprekken met kinderen bij spel en spelbegeleiding 10) Ontwikkeling observeren	
Onderzoek Ontdekkend en onderzoekend leren	4	Jonge kind (onderbouw): Het ontwerpen en uitvoeren van een rijke, uitdagende hoek waarin kinderen geactiveerd worden tot rollenspel en minimaal vier bijbehorende onderwijsactiviteiten.	Jonge kind Hoek + onderwijs + observaties: 2-4 dagdelen

		Oudere kind (midden-bovenbouw) ¹ : Het ontwerpen van minimaal 5 uitdagende onderwijsactiviteiten binnen een thema waarbij kinderen aangezet worden tot actief leren.	Oudere kind Thema + onderwijs + observaties: 2-4 dagdelen
--	--	--	--

¹Alleen mogelijk op pilot locatie eerder specialiseren.

Het totaal aan activiteiten is veel voor dit semester. Begin meteen plannen! Het is handig om te beginnen met de lesactiviteiten die gepland staan voor de modules in periode 3.

Maak duidelijke afspraken over bewegingsonderwijs. Dit moet in veel gevallen ingepland worden.

Het thema in periode 4 laat zich prima combineren met andere opdrachten. Dat mag en kan!

Titel	Praktijk semester 2 / Eigen vaardigheid Rekenen-wiskunde
Credits	Eigen vaardigheid rekenen-wiskunde maakt onderdeel uit van de onderwijseenheid <i>Praktijk semester 2</i> t.w.v. 6 credits.
Inhoud	<p><u>Praktijk semester 2</u></p> <p>Het leren in de praktijk vormt een doorlopende draad binnen de opleiding. In het tweede semester staat onderwijs aan het jonge kind centraal (groep 1, 2, 3, 4). Tijdens dit semester werk je toe naar het geven van een aantal opeenvolgende lessen in een relatief eenvoudige onderwijssituatie onder directe begeleiding van de praktijkbegeleider. Je leert een praktijkplan te maken en oefent met het reflecteren op het eigen functioneren in de praktijk.</p> <p>We verwachten van je dat je wekelijks én in de 4-daagse praktijkweek naar de praktijk gaat (fysiek en/of online). Het uitgangspunt is dat je de praktijkdagen genoemd in de handreiking praktijk bij een bepaalde periode realiseert. Op die manier ben je in de gelegenheid je te ontwikkelen als leerkracht, en kun je praktijkactiviteiten uitvoeren behorende bij beroepsproducten, onderzoekstaken etc.</p> <p><u>Eigen vaardigheid rekenen-wiskunde</u></p> <p>Alle eerstejaarsstudenten van de opleiding tot leraar basisonderwijs dienen in het eerste jaar van de opleiding een 'voldoende' te behalen voor de landelijke toets Eigen Vaardigheid Rekenen-Wiskunde (de WISCAT) door een vaardigheidsscore van minimaal 120 te halen van de 200. Voor de toets staat het (opnieuw) verwerven en tonen van de eigen vaardigheid op het niveau van eind groep 8 centraal. De toets maakt deel uit van de kwalitatieve BSA-eis en is gekoppeld aan de onderwijseenheid Praktijksemester 2.</p> <p>De eerste (diagnostische) afname van deze toets is in periode 1.</p> <p>De toets Eigen vaardigheid rekenen-wiskunde bestaat uit de volgende onderdelen: Hoofdrekenen; Basisbewerkingen van rekenen; Breuken, procenten, verhoudingen en decimale getallen; Meten en meetkunde; 'Informatieverwerking, kans en statistiek' en 'Verbanden, grafieken, tabellen en (woord)formules'.</p>
Beroepstaak	<p>In dit semester werk je aan alle beroepstaken:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.(Vak) didactisch Handelen 2.Pedagogisch handelen 3.Samenwerken met collega's, ouders en externen 4. De reflectieve professional <p>EV Rekenen-wiskunde:</p>

	Beroepstaak 4: De reflectieve professional middels het werken aan het niveau van eigen vaardigheid op alle domeinen van rekenen-wiskunde.
Leeruitkomst(en)	<p>Naast de leeruitkomsten uit het vorige semester:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je verzorgt onderwijs gedurende een halve dag onder begeleiding; - Je merkt (on)gewenst gedrag op en benoemt dit geregeld in de omgang met de kinderen; - Je zet basisvaardigheden in het verzorgen van onderwijs effectief in; - Je staat open voor leerlingen met eigen opvattingen en kan vanuit persoonlijke standpunten en overtuigingen handelen met het doel dat kinderen waarden en normen bij je opmerken en zich hieraan kunnen spiegelen; - Je verrijkt de leeromgeving met o.a. ICT en past methodelessen aan zodat kinderen geactiveerd worden en betrokken zijn bij de les doordat de les aansluit bij hun belevingswereld, de gestelde leeruitkomst(en) en de beginsituatie; - Je neemt methodetoetsen af op basis van de instructies in de handleiding en gebruikt de resultaten als input voor de verbetering van zijn/haar onderwijs; - Je draagt als samenwerkende leerkracht bij aan een goede sfeer in de klas en in het team door een goede samenwerking met de groepsleerkracht en waar mogelijk met de collega's in het team en met de ouders van leerlingen; - Je toont initiatief om ervaringen op te doen met (nieuwe) taken en stelt je leerbaar op door gebruik te maken van de begeleidingsstructuur en de gegeven feedback; - Je hebt zicht op eigen sterktes en zwaktes en neemt verantwoordelijkheid voor de eigen professionele ontwikkeling.
Toetsing	<p><u>Praktijk semester 2</u>: de praktijkbeoordeling wordt opgebouwd uit verschillende beoordelingen. De praktijkbegeleider geeft per periode een advies. De instituuts- of schoolopleider bezoekt de student in de praktijk en beoordeelt een les. Halverwege het semester vindt er een tussenbeoordeling plaats om te zien hoe de student functioneert. Indien nodig worden er ontwikkelafspraken voor de volgende periode gemaakt. Aan het eind van het semester wordt door de instituuts- of schoolopleider een eindbeoordeling voor een cijfer gegeven. Om de opleiding te kunnen vervolgen dient de eindbeoordeling van praktijk 1.4 voldoende of meer te zijn. De eindbeoordeling wordt gebaseerd op:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Het advies van de praktijkbegeleider 2) De beoordeling van het praktijkdossier 3) De beoordeling van de bezochte les <p><u>Eigen vaardigheid rekenen-wiskunde</u>: digitale toets van het Cito.</p>
Beoordelingsschaal	<p>Praktijk: 10-100 Eigen vaardigheid rekenen-wiskunde: O/V</p>
Voorwaarde tot deelname	Praktijk semester 2 kan pas beoordeeld worden nadat praktijk semester 1 positief is afgerond.
Verplichte aanwezigheid	Ja, aan deze onderwijseenheid zijn verplichte praktijktrainingen gekoppeld. Bij afwezigheid volgt een vervangende opdracht. Digistudenten ontvangen vervangende literatuur.
Bronnen	<ul style="list-style-type: none"> - Handreiking praktijk - Studiehandleiding portfolio beroepsgeslacht 1B - Studiehandleiding Eigen vaardigheid rekenen-wiskunde
Contactpersoon	<p>Praktijk: Mw. Thirza van 't Verlaat Eigen vaardigheid rekenen en wiskunde: Mw. Monique van Bueren</p>

6.4 Onderzoeksthema's semester 2

Titel	Rijke leeromgeving
Credits	3
Inhoud	Een goede leeromgeving daagt kinderen uit om te leren. In deze onderwijseenheid doe je onderzoek naar kenmerken van leeromgevingen die kinderen en leerkrachten uitdagen en inspireren. Je gaat op zoek naar inspirerende voorbeelden en naar de principes die het succes bepalen. Welke aspecten van het onderwijs zorgen ervoor dat (jonge) kinderen nieuwsgierig worden en zorgen voor betrokkenheid, motivatie en leerplezier? Wat een goede en uitdagende leeromgeving is, leer je vooral door heel goed te observeren, te kijken en te luisteren naar kinderen. Uiteraard verbind je je bevindingen aan de theorie. Met behulp van de resultaten van deze zoektocht creëer en ontwerp je zelf een rijke leeromgeving, waarin kinderen actief en betrokken leren. ³ Een rijke leeromgeving is voor het leren van alle kinderen belangrijk, maar bij deze onderwijseenheid ligt het accent meer op het jonge kind en de onderbouw.
Beroepstaak	<ol style="list-style-type: none"> 1. (Vak)didactisch handelen 2. Pedagogisch handelen 3. De reflectieve professional
Leeruitkomst(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Je toont aan dat je begrijpt wat kenmerken zijn van een rijke (speel)leeromgeving en wat dit betekent voor de inrichting van de leeromgeving, het handelen van de leraar en het handelen en leren van de kinderen in jouw praktijkgroep door de theorie en de praktijk te onderzoeken. Je reflecteert op de nieuw opgedane kennis en kunt hierbij aangeven wat dit betekent voor jou als aankomend leerkracht. - Je verbetert je eigen onderzoek door de feedback die je krijgt toe te passen en geeft zelf taakgerichte feedback op het onderzoek van een medestudent aan de hand van een lijst met feedbackcriteria en laat hierdoor zien dat je begrijpt hoe je onderzoek kunt doen naar kenmerken van een rijke (speel) leeromgeving en dit kunt herkennen in het werk van een ander.
Toetsing	Bewijsdossier leeruitkomsten
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	<p>Alkema, E., Kuipers J., Lindhout C., & Tjerkstra, W. (2015). <i>Méér dan onderwijs</i>. Assen: Van Gorcum.</p> <p>Bergh, L. van den, & Ros. A. (2021). <i>Begeleiden van actief leren</i>. Bussum: Coutinho.</p> <p>Brouwers, H. (2019). <i>Kiezen voor het jonge kind</i>. Bussum: Coutinho.</p>
Contactpersoon	Mw. Elise Perrels

³ Van studenten van de flexibele pabo wordt niet verwacht dat er een rijke leeromgeving in de praktijk wordt ontworpen.

Titel	Onderzoekend en ontdekkend leren
Credits	3
Inhoud	<p>In het onderzoek naar de kenmerken van een Rijke leeromgeving heb je vooronderzoek gedaan en heb je kunnen ontdekken waar je op moet letten om de leeromgeving voor kinderen zo rijk en betekenisvol mogelijk te maken. Je hebt hiervoor de theorie bestudeerd en onderzoek gedaan in je praktijk. In het thema Onderzoekend en ontdekkend leren ga je jouw kennis over een rijke leeromgeving toepassen en onderwijs ontwerpen en uitvoeren voor de kinderen in jouw praktijkgroep. Je wisselt daarna je bevindingen uit en reflecteert op het ontworpen onderwijs en jouw eigen rol hierin. Dit betekent dat je nader onderzoek gaat doen naar welk onderwijs het meest geschikt is om de kinderen in jouw praktijkgroep te boeien, hoe je kinderen kan motiveren en hun ontwikkeling en leren optimaal kan stimuleren. Je denkt niet alleen na bij het ontwerpen van het onderwijs, je denkt ook na tijdens en na de uitvoering van het ontwerp. Uiteindelijk presenteert je je uitgevoerde ontwerp en schrijf je een bewijsdossier.</p>
Beroepstaak	<ol style="list-style-type: none"> 1. (Vak)didactisch bekwaam 2. Pedagogisch bekwaam 3. De reflectieve professional
Leeruitkomst(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Je ontwerpt onderwijs in een rijke (speel)leeromgeving, passend bij de belevingswereld van de kinderen in je praktijkgroep, voert dit uit in de praktijk en evalueert, in de vorm van een presentatie en een reflectieverslag, de effectiviteit van het uitgevoerde ontwerp en trekt daaruit je conclusies.. - Je verbetert je eigen onderwijsontwerp door de feedback die je krijgt zichtbaar toe te passen en geeft zelf taakgerichte feedback op het ontwerp van een medestudent aan de hand van een gegeven lijst met feedbackvragen en laat hierdoor zien dat je de ontwerpeisen van een onderzoek begrijpt en kunt herkennen in het werk van een ander.
Toetsing	Bewijsdossier leeruitkomsten
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	<p>Alkema, E., Kuipers J., Lindhout C., & Tjerckstra, W. (2015). <i>Méér dan onderwijs</i> Assen: Van Gorcum.</p> <p>Bergh, L. van den, & Ros. A. (2021). <i>Begeleiden van actief leren</i>. Bussum: Coutinho.</p> <p>Brouwers, H. (2019). <i>Kiezen voor het jonge kind</i>. Bussum: Coutinho.</p>
Contactpersoon	Mw. Marte van Vliet

6.5 Vakkenlijn semester 2

Pedagogiek

Titel	Ontwikkelingspsychologie
Credits	2
Inhoud	<p>Een kleuter beleeft - vanwege zijn ontwikkelingsleeftijd - de wereld op een andere manier dan een kind van twaalf. Als toekomstig leerkracht is het belangrijk om te weten hoe kinderen zich ontwikkelen. Welke ontwikkelingsgebieden zijn er allemaal en welke stappen zet een kind in de loop van het leven om tot een jongvolwassene te komen? Het doel van deze onderwijseenheid is dat je inzicht krijgt in de fysieke, cognitieve, sociale en persoonlijkheidsontwikkeling van kinderen vanaf de babytijd richting volwassenheid. Ontwikkeling is het resultaat van aanleg van het kind en de omgeving waarin het kind opgroeit. Er is tussen kinderen een enorme diversiteit aan gedrag en capaciteiten waar te nemen. Er wordt aandacht besteed aan recente onderzoeken die zoeken naar verklaringen voor deze diversiteit.</p>
Beroepstaak	<p>Deze onderwijseenheid (kennistoets) richt zich op het verwerven van kennis en inzichten die fungeren als basis voor het handelen dat centraal staat in met name de volgende beroepstaken die behoren bij het opleidingsprofiel van de opleiding leraar basisonderwijs:</p> <p>1. (Vak)didactisch handelen: De student verwerft kennis van en inzicht in de verschillende ontwikkelingsgebieden en ontwikkelingsfasen waardoor in de praktijk de communicatie en het pedagogisch en didactisch handelen hierop afgestemd kan worden.</p> <p>De student verwerft kennis van en inzicht in de verschillende ontwikkelingsfasen waardoor in de praktijk onderwijs ontworpen kan worden waarbij rekening wordt gehouden met belevingswereld van en verschillen tussen leerlingen.</p> <p>2. Pedagogisch handelen: De student verwerft kennis van en inzicht in de verschillende ontwikkelingsgebieden en ontwikkelingsfasen waardoor in de praktijk de communicatie en het pedagogisch en didactisch handelen hierop afgestemd kan worden.</p> <p>4. De reflectieve professional: De student verwerft kennis van en inzicht in kwaliteitseisen van onderzoek en onderzoeksmethoden waardoor er koppelingen gemaakt kunnen worden met de onderwijseenheden binnen de onderzoekslijn.</p>
Leerdoelen	<p>De student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weet aan welke kwaliteitseisen wetenschappelijk onderzoek moet voldoen en welke onderzoeksmethoden er gebruikt worden binnen de ontwikkelingspsychologie; - heeft inzicht in nativistische (biologische) en omgevingspsychologische (sociaalleer-)theorieën omtrent ontwikkeling (nature vs. nurture); - heeft kennis van en inzicht in verschillende ontwikkelingstheorieën en – modellen (Freud, Piaget); - heeft kennis van en inzicht in de bouwstenen van het informatieverwerkingsmodel; - heeft kennis van en inzicht in de cognitieve ontwikkeling (Piaget); - heeft kennis van en inzicht in de sociale ontwikkeling: sociale cognitie (Flavell), agressie en prosociaal gedrag; - heeft kennis van en inzicht in de morele ontwikkeling (Piaget en Kohlberg); - heeft kennis van en inzicht in de persoonlijkheidsontwikkeling (temperament, gehechtheid - Ainsworth);

	<ul style="list-style-type: none"> - heeft kennis van en inzicht in de identiteitsontwikkeling (Erikson); - heeft kennis van en inzicht in de rol die omgevingsfactoren hebben op de ontwikkeling van kinderen (Bronfenbrenner); - heeft kennis van en inzicht in de theorieën omtrent sekserolgedrag en sekssocialisatie.
Toetsing	Schriftelijk toets: begrippenkoppeling, meerkeuzevragen en open vragen.
Beoordelingschaal	10-100
Bronnen	Beemen, L. van. (2021). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (7 ^e druk). Groningen: Noordhoff. Digitale leeromgeving Ontwikkelingspsychologie (Moodle)
Contactpersoon	Mw. Michelle van Leeuwen

Taal

Titel	Rijke taal Rijke taal Nederlands Rijke taal Engels
Credits	2 (28 sbu Rijke Taal Nederlands; 28 sbu Rijke Taal Engels)
Inhoud	<p>Rijke Taal Nederlands</p> <p>In deze onderwijseenheid krijg je de eerste handvatten aangereikt om op een goede en verantwoorde manier (interactief) taalonderwijs te verzorgen in een rijke leeromgeving. Via verschillende werkvormen ga je aan de slag om in de praktijk zowel de mondelinge taalontwikkeling bij leerlingen in de onderbouw te stimuleren, als ook de beginnende geletterdheid.</p> <p>Haagse studenten kunnen ervoor kiezen om zich te specialiseren in midden- en bovenbouw. Voor deze optie zijn suggesties voor bewijsmateriaal opgenomen.</p> <p>Rijke Taal Engels</p> <p>Learning a second language can happen from a very young age, it even has advantages to start early. Due to their still flexible mouth muscles and their openness, young children are very good at picking up and imitating the languages they hear around them. The more they are surrounded by a rich environment and spoken to within their zone of proximal development, the more easily they will acquire the language, seemingly without any effort. As a teacher you provide this stimulating environment.</p> <p>Optional for the Hague students: If you choose to specialize in group 5-8, in order to make your English lessons more attractive, you need to create real-life communicative and motivating activities and you will have to take level differences into account. In the two lessons you have to give, you create such activities and you use graded readers to cater for the different levels in your group.</p>
Beroepstaak	<p>Rijke Taal Nederlands</p> <p>Beroepstaak 1 (Vak)didactisch handelen – het ontwerpen en uitvoeren van activiteiten en lessen</p> <p>Beroepstaak 2 Pedagogisch handelen – het begeleiden van leerlingen</p> <p>Beroepstaak 4 De reflectieve professional – het schrijven van een reflectieverslag</p> <p>Rijke Taal Engels</p> <p>Beroepstaak 1 “(vak)didactisch handelen” middels het uitvoeren van zelf ontworpen of methodelessen volgens modellen voor vreemdetalendidactiek.</p> <p>Beroepstaak 2 “pedagogisch handelen” middels het hanteren van Engels als voertaal op het niveau van de kinderen.</p>

	Beroepstaak 4 “de reflectieve professional” middels een reflectieverslag en/of presentatie.
Leeruitkomst(en)	<p>Rijke Taal Nederlands</p> <p>Je geeft en evalueert interactieve, taalontwikkende eigen lessen of methodelessen binnen verschillende taaldomeinen gericht op het jonge kind. Je formuleert lesdoelen, waarbij je de relatie legt met de leerlijn van het domein en aansluit bij de taalontwikkeling van de groep. Je onderbouwt je lessen waarbij je in ieder geval gebruikmaakt van de verplichte theorie. Je draagt bij aan zowel een rijke taalleeromgeving, als aan een rijke leesomgeving, waarvoor je door het lezen van jeugdboeken een eigen repertoire opbouwt. Daarnaast geef en evalueer je voorbereidend schrijfactiviteiten waarbij je de relatie legt met de schrijfontwikkeling van de groep.</p> <p>Rijke Taal Engels</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je ontwerpt, geeft en evalueert onder begeleiding activerende, communicatiegerichte lessen Engels, gericht op het jonge kind, op basis van theorie over vroeg vreemdetalenonderwijs (VVTO), waarbij Engels steeds de voertaal is.
Toetsing	Praktijkverslag. Ontwerp van een serie activiteiten rondom uitvoering in de praktijk en reflectie hierop. Presentatie van een praktijkactiviteit.
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	<p>Rijke Taal Nederlands</p> <p>Elsäcker, W. van. (2013). <i>De taallijn; Interactief taalonderwijs in groep 1 en 2</i>. Utrecht: SARDES / Expertisecentrum Nederlands. Hoofdstuk 3, 5 t/m 5.4, 8, 9 + de bij deze stof horende filmpjes van de dvd De Taallijn.</p> <p>Kooijman, E. (2021). <i>Pak je pen. Handschriftontwikkeling in de praktijk. Theorieboek</i>. Rosmalen: Cantal. Hoofdstuk 1, 2, 3, 7 en 8.</p> <p>Paus, H. (Red.). (2018). <i>Portaal. Praktische taaldidactiek voor het primair onderwijs</i>. Bussum: Coutinho. Hoofdstuk 2, 3.1.1 t/m 3.1.3; 3.2; 3.3.2 t/m blz. 98; 3.3.3; 3.3.5 a en b, 3.3.5.</p> <p>Expertisecentrum Nederlands (z.d.) Les in taal. Kennisplatform taaldidactiek. Domeinen: Mondelinge taalvaardigheid, Woordenschat, Beginnende Geletterdheid, Jeugdliteratuur. Geraadpleegd op 10 november 2016, van http://www.lesintaal.nl/platform_taaldidactiek/index.htm</p> <p>Rijke Taal Engels</p> <p>Bakker A., & Mantel A. (2014). <i>Basisvaardigheden Engels Pabo</i>. Groningen: Noordhoff.</p> <p>Bodde-Alderlieste, M. & Salomons, L. (2018). <i>Engels in het basisonderwijs. (Meer dan) de kennisbasis Engels</i>. Groningen: Noordhoff. https://moodle.inholland.nl/course/view.php?id=9362&sectionid=187496#section-0</p> <p>TULE inhouden en activiteiten (z.d.) Kerndoelen Engels. Geraadpleegd op 11 juli 2017, van http://tule.slo.nl/Engels/F-KDEngels.html http://tule.slo.nl/Engels/F-KDEngels.html</p>
Contactpersoon	<p>Rijke Taal Nederlands: Mw. Letty Wijma</p> <p>Rijke Taal Engels: Dhr. Arjen Heijboer</p>

Titel	Kennis taal in de onderbouw
Credits	3
Inhoud	<p>Deze onderwijseenheid is een inleiding op het vak Nederlandse Taal op de basisschool. Wat is een taal eigenlijk en uit welke componenten bestaat een taal? Wat zijn de basisprincipes van ons schriftsysteem? Daarbij bekijken we enkele basisdomeinen van het taalonderwijs van dichtbij, met name woordenschat, spreken/luisteren (mondellinge taalvaardigheid) en beginnende geletterdheid. In deze onderwijseenheid krijg je de eerste kennis aangereikt om op een goede en verantwoorde manier (interactief) taalonderwijs te verzorgen. Daarvoor moet je als leerkracht weten wat de principes zijn van taalverwerving en taalleren en hoe je daarmee in de onderbouw aan de slag gaat. Je moet weten hoe je kinderen stimuleert in de taalontwikkeling van het Nederlands als hun eerste of tweede taal, ook wat betreft de beginnende en aanvankelijke geletterdheid.</p> <p>Kinderen leren lezen, spellen en schrijven behoort tot de kerntaken van de leerkracht. Hoe werk je vanaf het 'zogenaamde' lezen en schrijven in groep 1 en 2 toe naar het 'echte' werk eind groep 3 en verder? Hoe stimuleert de leerkracht de beginnende geletterdheid en de lees- en spellingsvoorwaarden die nodig zijn om de elementaire lees- en spellingshandeling te kunnen aanleren? En welke lees- en spellingsstrategieën volgen daarna?</p>
Beroepstaak	Beroepstaak 1: Vakdidactisch handelen
Leerdoelen	<p>Kennis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kent de leerinhouden van de domeinen mondelinge taalvaardigheid, beginnende en aanvankelijke geletterdheid woordenschat en jeugdliteratuur (voor de onderbouw); - De student kent het verloop van de taalontwikkeling binnen de domeinen mondelinge taalvaardigheid en beginnende en aanvankelijke geletterdheid; - De student heeft kennis van het proces van het voorbereidend en aanvankelijk lezen en spellen, het verloop van de schriftelijke taalontwikkeling (de beginnende geletterdheid); - De student kan de ontwikkeling van de schriftelijke geletterdheid van kinderen observeren en inschatten qua niveau. <p>Inzicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt aan de vakinhoudelijke en didactische competenties op het niveau 'beroepsgeschikt'; - De student kan het aanbod van taalactiviteiten van de domeinen mondelinge taalvaardigheid, beginnende en aanvankelijke geletterdheid, woordenschat en jeugdliteratuur (voor de onderbouw) kritisch bekijken op het rendement voor de ontwikkeling van de taalvaardigheid van jonge kinderen; - De student heeft inzicht in de verschillende in de leerstof genoemde methodieken en werkvormen, zowel van de domeinen mondelinge taalvaardigheid, beginnende en aanvankelijke geletterdheid, woordenschat en jeugdliteratuur (voor de onderbouw) om leerlingen sturend én begeleidend te activeren; - De student is in staat om taalprogramma's voor de onderbouw op een aantal punten te onderzoeken wat betreft het aanvankelijk lezen, spellen en schrijven. <p>Toepassing:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kan taalactiviteiten in voorgelegde praktijksituaties op het gebied van voorbereidend en aanvankelijk lezen, spellen beoordelen, verbeteren en/of uitbreiden; - De student kan het aanbod van taalactiviteiten in groep 1, 2 en 3 kritisch bekijken op het rendement voor de ontwikkeling van de geletterdheid;

	- De student is zich bewust van de eigen vakinhoudelijke en didactische competenties op het niveau 'beroepsgeschikt', zowel ten aanzien van de domeinen mondelinge taalvaardigheid, beginnende en aanvankelijke geletterdheid, woordenschat en jeugdliteratuur (voor de onderbouw).
Toetsing	Schriftelijk tentamen bestaande uit meerkeuzevragen: kennisvragen, inzichtvragen en toepassingsvragen.
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	Huizenga, H. (2017). <i>Aanvankelijk en technisch lezen</i> . (4e druk). Groningen: Noordhoff. Huizenga, H. (2021). <i>Spelling</i> . (6 ^e herziene druk). Groningen: Noordhoff. Paus, H. (Red.). (2018). <i>Portaal. Praktische taaldidactiek voor het primair onderwijs</i> . Bussum: Coutinho. www.taalme.nu Domeinen: Woordenschat/ Jeugdliteratuur/ Mondelinge taalvaardigheid/ Beginnende geletterdheid
Contactpersoon	Mw. Judith Senders

Rekenen en wiskunde

Titel	Portfolio rekenen - wiskunde 1
Credits	2
Inhoud	<p>In deze onderwijseenheid leer je mogelijkheden voor ontwikkeling op het vakgebied rekenen-wiskunde binnen de dagelijkse onderwijspraktijk herkennen d.m.v. observeren. Om deze observaties in een breder perspectief te zetten, ga je ook in de praktijk bekijken hoe deze ontwikkelingen van de leerlingen op het gebied van rekenen-wiskunde verzameld worden (bijvoorbeeld in een voorgestructureerd leerlingvolgsysteem). Ondersteunende informatie hiervoor vind je - naast de studiehandleiding van 'Portfolio rekenen-wiskunde 1' - in een beschrijving van een didactische leerwerktaak.</p> <p>Tevens ontwerp je onderwijsaanbod rekenen-wiskunde en verrijk je dit met o.a. multimedia, waarmee je een rijke leeromgeving creëert. Bij deze multimediale uiting ontwerp je minimaal twee onderwijsactiviteiten, die aansluiten op deze multimediale uiting. En je zorgt ervoor dat in dit totale onderwijsaanbod in ieder geval de domeinen meten en/of meetkunde aan bod komen. Dit door jouw ontworpen onderwijsaanbod voer je uit in een grote groep en in één of meerdere kleine groepjes. Je verantwoordt en evalueert dit totale onderwijsaanbod in jouw bewijsdossier (portfolio). En uiteraard reflecteer je, middels een reflectieverslag (in woord en beeld) naar aanleiding van het ontworpen en uitgevoerde onderwijsaanbod, op jouw eigen handelen en je blik hierbij vooruit naar jouw toekomstig handelen.</p> <p>Daarnaast werk je aan de versterking van jouw professionele gecijferdheid richting kennisbasisniveau (3S-referentiekaderniveau). Je brengt hiervan verslag uit met daarin: jouw analyse, doelstelling(en) en hoe je hier aan gewerkt en dit geëvalueerd hebt.</p> <p>Tot slot werk je ook aan jouw digitale geletterdheid, doordat je je verantwoordt t.a.v. het toepassen van de cognitieve multimediaprincipes bij de multimediale uiting. Ondersteunende informatie t.a.v. deze cognitieve multimediaprincipes vind je - naast de studiehandleiding van 'Portfolio rekenen-wiskunde 1' - in een beschrijving van een praktijktaak digitale geletterdheid (praktijktraining ICT).</p>

Beroepstaken	<p>Bij het portfolio rekenen-wiskunde 1 richten we ons vooral op de volgende beroepstaken:</p> <p>Beroepstaak 1 “(vak)didactisch handelen”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - observeren en herkennen van ontwikkeling van leerlingen binnen het vakgebied rekenen-wiskunde in de praktijk. - verrijken van onderwijsaanbod rekenen-wiskunde m.b.v. multimedia. - ontwerpen van onderwijsactiviteiten, die aansluiten op deze multimediale uiting. - geven van jouw ontworpen onderwijsaanbod in groepsverband (grote en kleine groep). - verantwoorden en evalueren van dit totale onderwijsaanbod. <p>Beroepstaak 4 “de reflectieve professional”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reflecteren op observaties in de beroepspraktijk. - reflecteren, naar aanleiding van het ontworpen en uitgevoerde onderwijsaanbod, op eigen handelen en hierbij vooruitblikken naar toekomstig handelen. - reflecteren op de eigen professionele gecijferdheid. - reflecteren op de door jou gemaakte keuzes op het gebied van digitale geletterdheid t.a.v. de cognitieve multimediacprincipes.
Leeruitkomst(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Je herkent, verrijkt, ontwerpt, verantwoordt en evalueert (n.a.v. uitvoering in de praktijk) interactief onderwijsaanbod op het gebied van rekenen-wiskunde vanuit een betekenisverlenende context en/of model gericht op de overgang van concreet, contextgebonden handelen via model ondersteunend handelen naar handelen op formeel niveau met specifieke aandacht voor eigen oplossingsstrategieën van leerlingen. NB Indien het richten op de overgang naar een hoger niveau van handelen (nog) te breed is, richt je de aandacht meer op de mathematisering binnen een handelingsniveau. - Je ontwerpt en evalueert een multimedia uiting met behulp van een multimedia-applicatie, die de doelgroep uitnodigt om aan inhoudelijk aansluitende leeractiviteiten op het gebied van rekenen-wiskunde mee te doen en waarbij je verantwoordt hoe je de cognitieve multimedia principes hebt toegepast. - Je analyseert, formuleert specifieke en meetbare doelen, onderneemt actie t.a.v. deze geformuleerde doelen en evalueert jouw ontwikkeling op het gebied van professionele gecijferdheid.
Toetsing	Portfolio met bewijzen t.a.v. de leeruitkomsten, waarvan een groot deel in de praktijk is uitgevoerd.
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	<p>Oonk, W., Keijzer, R., Lit, S. & Figueiredo, N. (2020). <i>Wiskunde in de praktijk. Kennisbasis</i>. (2^e druk). Groningen: Noordhoff.</p> <p>Hutten, O., Bergh, J. van den, Brom-Snijders, P. van den, & Zanten, M. van. (2014). <i>Met en meetkunde Reken-wiskundedidactiek</i>. (2^e druk). Amersfoort: ThiemeMeulenhoff.</p>
Contactpersoon	Mw. Natascha van der Meide-Oomen

Kunstzinnige oriëntatie

Titel	Voortgangsportfolio Kunstzinnige oriëntatie
Credits	3
Inhoud	In deze module Portfolio Kunstzinnige Oriëntatie werk je aan de verbreding van jouw wereldbeeld door kunstzinnige activiteiten te bezoeken en die om te zetten naar een creatief en educatief ontwerp. Je ontwikkelt je eigen vaardigheden op het gebied van beeldende vorming, muziek en dans & drama. Je experimenteert met het inzetten van

	jouw eigenvaardigheden tijdens een kunstles en neemt de rol van kunstdocent aan. Er vindt verdieping plaats in de kunstlessen die je ontwerpt, doordat je gebruik maakt van de literatuur, de beginsituatie van jouw praktijkgroep en je wordt je bewust van het creatieve proces dat plaatsvindt. Binnen deze module word je inhoudelijk verder toegeleid en dit wordt steeds gekoppeld aan de praktijk: hoe laat je kinderen een scène spelen, hoe leid je een zingende klas, hoe bereid je een les beeldend vormen voor? Zowel de ontwikkeling van een begrippenkader, het produceren en het beschouwen van kunst komen aan bod. De gemaakte producten, bewijsmaterialen van doorlopen processen en beschrijvingen van praktijkopdrachten verzamel je in het dossier Portfolio Kunstzinnige Oriëntatie. Ondersteunende bijeenkomsten voor deze module worden per locatie ingepland.
Beroepstaak	Het Portfolio Kunstzinnige Oriëntatie richt zich op de volgende beroepstaken: Beroepstaak 1: (vak)didactisch handelen Beroepstaak 2: pedagogisch handelen
Leeruitkomst(en)	(Kunstzinnige Oriëntatie wordt hierna aangeduid als KO): <ul style="list-style-type: none"> - Je toont dat je zicht hebt op je eigen kunstzinnige vaardigheden en experimenteert hiermee binnen een (methode)les KO die je in de praktijk geeft. Je reflecteert op de inzet van jouw kunstzinnige vaardigheden. - Je verbreedt je wereldbeeld op het gebied van kunst, je laat je inspireren en voeden door minimaal drie bezoeken aan kunstzinnige activiteiten en vertaalt dit naar een creatief en educatief ontwerp voor dans/drama, muziek en beeldende vorming. - Je neemt de rol van kunstdocent aan tijdens een kunstzinnige les dans, drama, beeldende vorming en muziek rekening houdend met de organisatie en de dynamiek en reflecteert op deze rol. - Je hebt zicht op en ontwikkelt je eigen vaardigheid binnen een creatief proces op het gebied van dans en drama, muziek en beeldende vorming en laat dit zien door middel van een creatief product. Je reflecteert op je creatieve product en je ontwikkeling. - Je experimenteert met het ontwerpen, geven en evalueren van vakspecifieke didactische kunstzinnige (methode)lessen dans, drama, muziek en beeldende vorming. In de lessen speelt het creatieve proces een rol en je verantwoordt de lessen op basis van afstemmen op (het niveau) de groep en actuele literatuur.
Toetsing	Beoordeling van het Portfolio Kunstzinnige Oriëntatie is het bewijsdossier leeruitkomsten.
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	SLO. (2019) <i>Creatieve Proces</i> . Verkregen van: https://slo.nl/thema/vakspecifieke-thema/kunst-cultuur/leerplankader-kunstzinnige-oriëntatie/leerlijnen/informatie/creatieve-proces/ <i>Beeldend vormen:</i> Van Onna, J. & Jacobse, A. (2021). <i>Laat maar zien</i> . Groningen: Noordhoff. <i>Dans/Drama:</i> Heijdanus-de Boer, E., Nunen, A., Valenkamp, M., Hueskens, R., & Verhallen, P. (2019). <i>DANS! Praktisch handboek voor het basisonderwijs</i> . (2 ^e druk). Bussum: Coutinho. Heijdanus-De Boer, E. H., van Nunen, A., Boekel, H., Carp, D., & van der Veer-Borneman, P. (2016). <i>Spelend leren en ontdekken</i> . Bussum: Coutinho <i>Muziek:</i>

	Lei, R. van der, Haverkort, F., & Noordam, L. (2015). <i>Muziek Meester</i> . (4 ^e druk). Amersfoort: ThiemeMeulenhoff. Noordam, L., Lei, R. van der., & Haverkort, F. Jaarabonnement Eigen-wijs Digitaal. Born SMV.
Contactpersoon	Dhr. Kevin Zwinkels

Wereldoriëntatie

Titel	Leerlijnen wereldoriëntatie
Credits	2
Inhoud	Deze onderwijseenheid behandelt vakdidactische principes die een leraar nodig heeft om lesactiviteiten te kunnen ontwerpen en begeleiden voor de wereld oriënterende vakken. Hierbij staat centraal dat kinderen de wereld waarin zij leven op een actieve manier ontdekken waarbij denken, doen en beleven samengaan. Je onderzoekt hoe je betekenisvolle wereldoriëntatielessen kunt verzorgen in de onderbouw, waarbij je een rijke leeromgeving creëert die aansluit bij het thema in de klas. Hierbij ga je actief aan de slag met onderzoekend en ontwerpnd leren, tijdsbesef en ruimtelijke oriëntatie.
Beroepstaken	Beroepstaak 1 “(vak)didactisch handelen” en Beroepstaak 2 “pedagogisch handelen”
Leeruitkomst(en)	Algemeen Je ontwerpt, geeft en evalueert betekenisvol onderwijs binnen het domein van wereldoriëntatie op het gebied van ruimte, tijd en natuur & techniek op basis van de gestelde leerlijnen en de vakdidactiek. Aardrijkskunde (ruimte) Je ontwerpt, geeft en evalueert een les op het gebied van oriëntatie in de ruimte en (aanvankelijk) kaartlezen. Geschiedenis (tijd) Je ontwerpt, geeft en evalueert een les op het gebied van biologisch, dagelijks of (aanvankelijk) historisch tijdsbesef. Natuur & Techniek Je ontwerpt, geeft en evalueert een les op basis van de onderzoekscyclus en je ontwerpt, geeft en evalueert een les op basis van de ontwerpencyclus.
Toetsing	Werkstuk
Beoordelingsschaal	10-100
Bronnen	Adang, A., & Blankman, M. (2020). <i>De wereld in met aardrijkskunde. Vakdidactiek</i> . Bussum: Coutinho. Adang, A., & Blankman, M. (2020). <i>De wereld in met aardrijkskunde. Vakinhoud</i> . Bussum: Coutinho. Bas. J. de & Brinkman, F. (2019) <i>Geschiedenis InZicht. Vakkennis en didactiek voor het basisonderwijs</i> . Bussum: Coutinho Beker, T., Graft, M. van, Greven, J., Kemmers, P., Klein Tank, M., & Verheijen, S. (2009). <i>TULE-Oriëntatie op jezelf en de wereld</i> . Enschede: SLO. Ook te raadplegen via: tule.slo.nl Vaan, E. de, & Marell, J. (2020). <i>Praktische didactiek voor Natuur & Techniek</i> . (1 ^e druk). Bussum: Coutinho.
Contactpersoon	Mw. Sietske Dreschler

Bewegingsonderwijs

Titel	Bewegingsonderwijs
Credits	2
Inhoud	<p>In deze onderwijseenheid leer je als aankomend leerkracht verantwoorde keuzes te maken bij het voorbereiden, uitvoeren, begeleiden, reguleren en evalueren van de lessen bewegingsonderwijs aan jonge kinderen. Je bent daarnaast in staat kinderen op intensieve en eigen wijze deel te laten nemen aan bewegingsonderwijsleersituaties, rekening houdend met de specifieke eigenschappen van jonge kinderen en uitgaande van de nieuwste inzichten op het gebied van het vak bewegingsonderwijs.</p> <p>Verder is er aandacht voor het verwerven van competenties met betrekking tot het organiseren van activiteiten bij bewegen in andere context; hierbij kun je denken aan het schoolplein, buitenspelen, sportdagen, kampen, etc.</p>
Beroepstaak	<p>Deze onderwijseenheid richt zich op de volgende beroepstaken die behoren bij het opleidingsprofiel van de opleiding leraar basisonderwijs:</p> <p>Beroepstaak 1 “(vak)didactisch handelen”, middels ontwerpen en uitvoeren bewegingsactiviteiten/-lessen</p> <p>Beroepstaak 2 “pedagogisch handelen”, middels ontwerpen en uitvoeren bewegingsactiviteiten/-lessen</p> <p>Beroepstaak 4 “de reflectieve professional”, middels een reflectieverslag</p>
Leeruitkomst(en)	<p>- Je ontwerpt, geeft, verantwoordt en evalueert veilige lessen bewegingsonderwijs in de speelzaal aan kleuters binnen het reguliere basisonderwijs, waarbij niveaudifferentiatie, verschillende leerlijnen in de organisatie en hoge doelmatige bewegingsintensiteit voorwaardelijk zijn. Je ontwerpt, geeft en evalueert bewegingsactiviteiten in de brede context van de basisschool.</p>
Toetsing	Bewijsdossier leeruitkomsten
Beoordelingsschaal	10-100
Verplichte aanwezigheid	<p>Ja. Tijdens de colleges en praktijkochtenden met kleuters krijgen de studenten kennis en ervaringen overgedragen en doen ze de eerste praktijkervaring op met bewegingsonderwijs in het basisonderwijs. Deze informatie is gedeeltelijk niet te lezen in de literatuur.</p> <p>NB. Bij bewegingsonderwijs is kennis van de juiste voorzorgsmaatregelen m.b.t. veiligheid en aansprakelijkheid van groot belang. De praktijklessen met kleuters vragen om deze reden een 100% aanwezigheid. Indien een praktijkles met kleuters wordt gemist, kan de praktijkles met een andere klas worden ingehaald. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan voegt de student per gemiste praktijkles met kleuters een extra gegeven les bewegingsonderwijs, met de gemiste lesinhoud, toe aan het beroepsproduct.</p> <p>Daar bij de deeltijd en digivariant geen fysieke lessen werken met kleuters plaatsvinden is deze aanwezigheidseis daar niet van toepassing.</p>
Bronnen	<p>Gelder, W. van, Stroes, H., & Goedhart, B. (2015). <i>Basislessen Bewegingsonderwijs in de speelzaal. Alles in beweging.</i></p> <p>Digitale leeromgeving bewegingsonderwijs Moodle.</p>
Contactpersoon	Dhr. Jeroen Huikeshoven

6.6 Studieloopbaanbegeleiding semester 2

Titel	Portfolio beroepsgeslacht 1B
Credits	2
Inhoud	<p>Deze onderwijseenheid maakt deel uit van de <i>Professionaliseringsroute</i> binnen de Praktijk- en SLB-lijn. Op deze route ontwikkel je een lerende houding die je inzet om je te ontwikkelen in de verschillende beroepstaken van een leraar. Je onderzoekt wat er van je wordt verwacht als leraar basisonderwijs en beziet wat jouw positie is ten opzichte van deze competenties. Vanuit deze positieanalyse stel je persoonlijke doelen om aan ontwikkelpunten te werken. Je laat ook zien wat juist sterke punten zijn, waardoor je deze capaciteiten kunt inzetten voor je ontwikkeling: naar een hoger niveau of als bekrachtiging op andere gebieden.</p> <p>Als leraar ben je met méér bezig dan alleen het uitvoeren van lessen; je bent ook onderzoeker, bedenker en ontwerper. Bovendien werk je samen met collega's. Als leraar ben je nooit uitgeleerd. Binnen de <i>Professionaliseringsroute</i> bieden we je handvatten om dit leren te sturen.</p> <p>In deze onderwijseenheid ontwikkel je je aan de hand van eerder geformuleerde leerdoelen en het plan dat je in Portfolio beroepsgeslacht 1A hebt opgesteld. Je maakt hierbij gebruik van literatuur, (peer)feedback en de expertise van opleiders van de pabo en de praktijkschool. Je krijgt instrumenten aangereikt om dieper in te gaan op de ontwikkelpunten die je eerder hebt opgesteld. Centraal staat het verkrijgen van nieuwe, en het bijstellen van bestaande, inzichten door terug te kijken. Je leert hierin je gedrag en ervaringen te verbinden aan je opvattingen, normen en waarden. Door vaardig te worden in het planmatig werken aan je ontwikkeling, werk je naar het worden van een bewust bekwame professional. Het resultaat van fase 1 van de professionaliseringsroute is dat je een onderbouwd antwoord kunt geven op de vraag of je beroepsgeslacht bent.</p>
Beroepstaak	<p>Deze onderwijseenheid richt zich op het verwerven van brede vakbekwaamheid van de leraar en competentieontwikkeling tot het niveau 'beroepsgeslacht'.</p> <p>De onderwijseenheid richt zich op de volgende beroepstaak die behoort bij het opleidingsprofiel van de opleiding leraar basisonderwijs:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reflectieve professional: beschrijven, analyseren en systematisch evalueren van eigen handelen en opvattingen in relatie tot beroepstaken en theoretische en praktische inzichten, teneinde te komen tot toepasbare handelingsalternatieven die logisch voortvloeien uit deze inzichten.
Leeruitkomst(en)	<p>In deze onderwijseenheid werk je aan onderstaande leeruitkomsten.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je beschikt over een basishouding die op leren en ontwikkelen is gericht, neemt hierbij initiatief en stelt je verantwoordelijk op. Je verwerft een beter inzicht in jouw functioneren door gebruik van (peer)feedback en perspectieven vanuit de begeleidingsinfrastructuur van de opleiding en praktijkschool. Je benoemt en evalueert onderwijservaringen in de praktijk met hulp van een docent of praktijkbegeleider die gerichte vragen stelt of een methodiek aanreikt. Je bent nieuwsgierig naar vraagstukken in de praktijk en je komt, op basis van onderzoeksresultaten van anderen, tot een eerste oplossingsrichting. - Je herkent sterke en zwakke punten in je eigen handelen en formuleert persoonlijke leervragen en leerdoelen met bijbehorende activiteiten en toont hierbij de resultaten van je ontwikkeling aan. Je licht toe, en onderzoekt met

	hulp van anderen, wat je eigen opvattingen, normen en waarden zijn en waarom deze van belang zijn in jouw rol als leraar. Je maakt inzichtelijk of je beroepsgeschikt bent.
Toetsing	Bewijsdossier leeruitkomsten en eindgesprek
Beoordelingsschaal	10-100
Voorwaarde tot deelname	Portfolio beroepsgeschikt 1A moet met een voldoende afgerond zijn vóór het Portfolio beroepsgeschikt 1B ingeleverd en beoordeeld kan worden.
Bronnen	-
Contactpersoon	Dhr. Nick de Vos

7 Eigen vaardigheid rekenen-wiskunde

Alle eerstejaarsstudenten van de Opleiding tot Leraar Basisonderwijs dienen in het eerste jaar van de opleiding een voldoende te behalen voor de landelijke toets Eigen vaardigheid rekenen-wiskunde (de WISCAT). Voor deze toets staat het (opnieuw) verwerven en tonen van de eigen vaardigheid op het niveau van groep 8+ centraal. De toets maakt deel uit van de kwalitatieve BSA-eis en is gekoppeld aan de onderwijseenheid Praktijk semester 2. Praktijk semester 2 maakt deel uit van de kwalitatieve BSA-eis.

De toets Eigen vaardigheid Rekenen-Wiskunde wordt in de eerste periode afgenomen en heeft een diagnostische functie. Voldoe je echter aan de minimumnorm, dan heb je de toets behaald. Na de eerste periode heb je in het eerste jaar nog twee kansen om de toets te behalen. Je hebt de toets behaald indien je minimaal 120 punten (van de 200) hebt gehaald. Op je resultatenlijst komt een V te staan van 'voldoende'. Deze toets dien je in het eerste leerjaar met een 'voldoende' af te sluiten. Zo niet, dan ontvang je een bindend negatief studieadvies (BSA).

De WISCAT wordt op vier momenten in het jaar aangeboden. De eerste afname is in periode 1. Jij bepaalt op welke momenten je je overige twee kansen benut. Je mag maximaal van drie toetsgelegenheden gebruikmaken in je eerste jaar van inschrijving. Dit is inclusief de toets in periode 1. Heb je echter in de vooropleiding al een of twee toetsgelegenheden benut, dan heb je nog maximaal twee toetsgelegenheden in je eerste jaar om de toets met een voldoende resultaat af te sluiten (voor een uitgebreide toelichting: zie de Studiehandleiding *Eigen vaardigheid rekenen-wiskunde*).

8 Professionele Geletterdheid en Gecijferdheid

8.1 Professionele Geletterdheid

Aandacht voor de eigen taalvaardigheid van studenten is van groot belang, met name als die eigen taalvaardigheid wordt ingevuld vanuit de eisen van het beroep van leraar. We spreken dan van **Professionele Geletterdheid**. Professionele Geletterdheid is het beheersen van de Nederlandse taal, mondeling (spreken en luisteren) en schriftelijk (lezen en schrijven) op een professioneel niveau. Bij het afronden van de opleiding moet je de Nederlandse taal beheersen op eind hbo-niveau: 4F. Zie: http://www.taalenrekenen.nl/ref_niveaus_taal/. In het rapport *Over drempels met taal en rekenen* worden de referentieniveaus voor taal omschreven. Die referentieniveaus verwijzen naar beheersingsniveaus van kennis en vaardigheden voor leerlingen in de diverse opeenvolgende onderwijssectoren: basisschool, vmbo, havo en vwo.

Hoe wordt Professionele Geletterdheid in de opleiding getoetst?

Professionele Geletterdheid wordt in jaar 1 getoetst op niveau B2/3F⁴. In jaar 2 op B2/3F (eerste halfjaar) en vanaf het tweede halfjaar op C1/ 4F⁵. Je niveau wordt voortdurend getoetst via de verslaglegging van de onderzoeksopdracht, producten Taal en de portfolio's.

In de beoordelingsformulieren in de studiehandleidingen van de desbetreffende toetsen zie je op welke aspecten zal worden gelet.

Hoe wordt Professionele Geletterdheid ondersteund in de opleiding?

Via de trainingen Professionele Geletterdheid door docenten Nederlands. Hier leer je wat al die aspecten waar we op beoordelen precies inhouden. Je oefent er ook een beetje mee. Maar het inslijpen van dat alles, tot het een gewoonte is, is je eigen verantwoordelijkheid. Ook het beoordelen van je eigen schriftelijk werk of je presentatie voor je het inlevert, is jouw verantwoordelijkheid.

Het kost tientallen uren om alles onder de knie te krijgen, en die uren maak je zelf. Hoe? Door bij alles wat je schrijft, leest of bespreekt te gebruiken wat je geleerd hebt. Door je werk daarop na te kijken voor je het inlevert. En vooral ook door gebruik te maken van de feedback van je taalmaatje. Verder zijn **alle** opleidingsdocenten, tutoren en slb'ers erop getraind om je eraan te herinneren... OVER DE DREMPELS MET TAAL!

8.2 Professionele Gecijferdheid

Van een leraar primair onderwijs mogen kinderen, ouders en collega's verwachten dat zij/hij meer rekensvaardig is dan de gemiddelde Nederlander. Wat je als leraar moet weten, kennen is vastgelegd in de 'Kennisbasis Rekenen-Wiskunde'. Een aantal aspecten daarvan (omschreven in de toetsgids rekenen-wiskunde) wordt landelijk getoetst in het derde leerjaar van je opleiding en garandeert jouw kwaliteit op het gebied van kennis van rekenen-wiskunde. Voor het behalen van je uiteindelijke diploma van de Pabo moet je deze toets met een voldoende hebben afgerond.

Hoe wordt Professionele Gecijferdheid ondersteund in de opleiding?

Naast de didactiek onderwijsseenheden waarin ook aandacht is voor de kennisbasis rekenen-wiskunde, krijg je vanaf periode 1 van het eerste leerjaar tot aan de toets in het derde studiejaar lessen Professionele Gecijferdheid. Hierin komen de vijf rekenen-wiskunde domeinen aan bod die ook getoetst worden: hele getallen; procenten, verhoudingen, kommagetallen en breuken; meten; meetkunde; verbanden.

Van de studenten wordt een actieve deelname gevraagd. In portfolio rekenen – wiskunde 1 en 2 houd je je ontwikkelingen bij op het gebied van professionele gecijferdheid.

⁴ B2: Europees referentiekader; 3F: Referentieniveaus Meijerink

⁵ C1: Europees referentiekader; 4F: Referentieniveaus Meijerink

9. Regelingen

Onderwijsgids

In de Onderwijsgids van de opleiding staan alle regelingen beschreven waarmee jij als student te maken krijgt. Deze bevat in grote lijnen de volgende informatie:

- een korte beschrijving van Hogeschool Inholland;
- een beschrijving van alle rechten en plichten van studenten binnen Inholland;
- praktische informatie met betrekking tot de opleiding;
- een beschrijving van de opleiding en van de Onderwijs- en Examenregeling (OER). Deze OER is erg belangrijk, omdat je hier alle regelingen kunt vinden die betrekking hebben op het onderwijs dat jij volgt;
- een beschrijving van alle onderwijseenheden die dit jaar aangeboden worden;
- praktische informatie over jouw locatie;
- een aantal belangrijke regelingen, waaronder bijvoorbeeld het Reglement examencommissies en het Reglement opleidingscommissie.

In dit hoofdstuk wordt een aantal belangrijke punten uit de Onderwijs- en examenregeling samengevat. Voor de volledige tekst is het belangrijk dat je deze Onderwijs- en Examenregeling een keer grondig doorneemt.

'Cum Laude' en 'Met genoeg'

Bij je propedeuse is het mogelijk het predicaat 'cum laude' of 'met genoeg' te ontvangen. Zie hiervoor artikel 179 t/m 182 van de OER.

Tentamenregeling

In artikel 89 t/m 113 vind je de reglementen rondom de inhoud en afname van toetsen. Deel 8. Hoofdstuk 13 gaat over de goede gang van zaken bij tentamens en toetsen, onregelmatigheden en fraude.

In de Onderwijsgids vind je de regels die gelden bij een toetszitting.

Inschrijven voor toetsen

Voor alle toetsen dient een student zich van tevoren in te schrijven om te kunnen deelnemen! Niet inschrijven = niet meedoen! Over de periode waarin je je voor de toetsen kunt inschrijven, word je via de Inholland e-mail geïnformeerd. Zie ook Deel 8. hoofdstuk 8.

Beoordelingsregeling en vrijstellingen

In Deel 8. hoofdstuk 10 vind je informatie over de beoordelingsregelingen en in hoofdstuk 15 over de geldigheidsduur van behaalde cijfers.

Aanwezigheidsplicht

Voor de studenten in het hbo bestaat geen leerplicht meer. Dit betekent dat van een algemene aanwezigheidsplicht geen sprake meer kan zijn. Toch willen we je erop attenderen dat aanwezigheid bij de lessen noodzakelijk is.

Volgens de Onderwijs- en Examenregeling kunnen de studenten alleen verplicht worden aanwezig te zijn als dat vooraf duidelijk is gemaakt en als zodanig ook is opgenomen het deel Opleidingsinformatie van de Onderwijsgids.

Vrijstellingen

De examencommissie kan op schriftelijk verzoek vrijstellingen verlenen van een toets verbonden aan onderwijseenheden, indien je in het hoger onderwijs eerder met goed gevolg een examen of toetsen hebt afgelegd of buiten het hoger onderwijs kennis en vaardigheden hebt opgedaan, die qua inhoud, niveau, studielast en/of de vereiste competenties vergelijkbaar zijn. De bedoelde kennis en vaardigheden kunnen mede betrekking hebben op uitgevoerde bestuurlijke en/of maatschappelijke activiteiten en/of activiteiten van organisatorische aard. Zie ook Deel 8. hoofdstuk 18.

Indien uit het verzoek tot vrijstelling blijkt dat slechts een deel van de aan de onderwijseenheid verbonden competenties wordt afgedekt, dan wordt de vrijstelling pas verleend nadat de student met goed gevolg een aanvullende toets heeft afgelegd. Deze aanvullende toets dekt de ontbrekende competenties van de onderwijseenheid en zorgt voor het bewijs dat de student de onderwijseenheid in haar gehele samenhang beheerst. Het verlenen van vrijstellingen is voorbehouden aan de examencommissie; docenten verlenen geen vrijstelling, zij geven de examencommissie alleen een advies.

De examencommissie stelt je in principe binnen drie weken na ontvangst van de aanvraag, schriftelijk en met redenen omkleed, van haar beslissing in kennis. In de bijlagen vind je het formulier dat gebruikt dient te worden bij het aanvragen van vrijstellingen. Je kunt de laatste versie ook altijd vinden op IRIS, evenals de volledige vrijstellingsprocedure.

Herkansingen

In bepaalde gevallen kan de examencommissie een extra kans verlenen. Extra kansen worden overigens pas verleend nadat je je twee jaarlijkse reguliere kansen hebt verbruikt. Bij de aanvraag dient altijd bewijsmateriaal meegestuurd te worden. Zie ook Deel 8. hoofdstukken 3 en 4.

Klachtenregeling

In de Onderwijsgids staat de klachtenbehandeling beschreven. Hierin staat een overzicht van de meest voorkomende en/of van belang zijnde beslissingen waartegen bezwaar of beroep mogelijk is, met de instantie waar je dat bezwaar of beroep moet indienen. Indien je na raadpleging van de regeling in de Onderwijsgids, die naar jouw gevoel het meest logisch is, toch niet weet waar je bezwaar of beroep moet instellen, neem dan contact op met een studentendecaan op de vestiging.

Voor meer informatie kun je kijken op: <https://iris.inholland.nl/knowledgebase-std/onderwerpen-iso-std/geef-je-mening/klachten-en-geschillen-1>

Fraude / Plagiaat / Eigen werk

In je studie maak je op verschillende momenten een eindproduct waarin je ook werk van anderen zult gebruiken. Als verantwoordelijke student en als aankomende professional weet je uiteraard dat je niet zomaar teksten en redeneringen van andere studenten, van internet of uit tijdschriften en boeken mag overnemen zonder de herkomst erbij te vermelden. Op het Onderwijsplein > Pedagogiek, thema en onderzoek > Informatie bij onderzoek, vind je weblectures waarin wordt toegelicht hoe je gebruikte bronnen op een correcte manier kunt vermelden. Ook zijn tips opgenomen om plagiaat te voorkomen en informeren we je over de risico's van deze vorm van fraude. Verder zie je in deze handleiding op verschillende plaatsen citaten, parafrases en bronverwijzingen staan.

Plagiaat plegen tijdens je studie is een vorm van fraude en is te vergelijken met 'spieken'. Je neemt iets over van iemand anders en levert het in alsof je het zelf bedacht hebt.

Wat zijn de gevolgen van fraude?

Indien de examencommissie tot het oordeel komt dat sprake is van onregelmatigheden of fraude, besluit de commissie tot passende maatregelen (zie Deel 8. hoofdstuk 13), onder andere:

- bevestigt zij of past zij de eerder door de examiner of surveillant genomen maatregelen aan;
- kan zij besluiten dat voor alle of een deel van de studenten voor de toets geen uitslag wordt vastgesteld of dat de uitslag ongeldig wordt verklaard;
- kan zij besluiten dat de student uitgesloten wordt voor de eerstvolgende toets voor dezelfde onderwijseenheid;
- in geval van fraude door een student kan zij voor een door haar te bepalen termijn van ten hoogste een jaar, aan die student het recht ontnemen één of meer daarbij aan te wijzen toetsen van de opleiding af te leggen.

De examencommissie stelt de betrokken student(en) in de gelegenheid te worden gehoord of schriftelijk te reageren alvorens een beslissing te nemen. Vervolgens stelt zij de betreffende student(en) zo spoedig mogelijk schriftelijk van de gemotiveerde beslissing op de hoogte en wijst op de mogelijkheid van beroep/bezwaar.

Examencommissie

Je kunt voor vrijstellingen, extra herkansingen, voorzieningen, etc. een verzoek indienen bij de examencommissie. Je kunt dit doen via: <https://examencommissie.dossier.inholland.nl/Paginas/home.aspx>.

9.1 Aanwijzingen voor de toetszitting

De aanwijzingen voor de toetszitting 2021-2022 zijn [hier](#) te vinden.

9.2 Aanvraagformulier vrijstelling

Het formulier is te vinden op de volgende pagina.

Aanvraagformulier vrijstelling

2021-2022

Opleiding tot leraar basisonderwijs

1. Persoonsinformatie

Naam _____

Studentnummer _____

Opleiding _____

Verzoek vrijstelling onderwijseenheid _____

Code _____

2. Gegevens voorkennis (indien van toepassing)

Gevolgde opleiding _____

Naam van de module _____

Tijdvak waarin de module werd _____

gevolgd _____

Studiebelasting (in uren) _____

Bestudeerde literatuur (titel, auteur) _____

3. Gegevens werkervaring (indien van toepassing)

Plaats hier de argumentatie waarom _____

je in aanmerking denkt te komen voor _____

een vrijstelling. Voeg bewijsmateriaal _____

toe _____

3. Ondertekening

Datum _____

Handtekening aanvrager _____

4. Commentaar vakdocent

Naam student én onderwijseenheid:

Motivatie beoordeling _____

Advies _____

- Vrijstelling verlenen
- Vrijstelling afwijzen, omdat
- Ontheffing deelname lessen, tentamenverplichting is aanwezig
- Ontheffing tentamenverplichting onder voorwaarde dat opdrachten worden verricht, te weten

5. Ondertekening vakdocent

Naam docent _____

Datum _____

Handtekening _____

Stuur dit compleet ingevulde en ondertekende formulier via ECRS naar de examencommissie <https://examencommissie.dossier.inholland.nl/Paginas/home.aspx>. De docent geeft een advies, de examencommissie neemt de besluiten over de aanvraag.

Indien je het met dit besluit niet eens bent, kun je, binnen zes weken na de datum van mededeling, schriftelijk en gemotiveerd beroep instellen bij het College van Beroep voor de Examens via Geschillen@inholland.nl.

Als bijlage bij het verzoek dient ALTIJD toelichtend materiaal (gewaarmerkte kopieën van diploma's en/of cijferlijsten te worden toegevoegd. Tevens dient intern leermateriaal (readers e.d.) ter inzage aangeboden te worden. Desgevraagd dienen de vermelde boeken overlegd te worden.

Voor elke onderwijseenheid waarvoor vrijstelling wordt aangevraagd, dient een afzonderlijk formulier te worden gebruikt (er is alleen een uitzondering voor bepaalde vrijstellingen bij de vkdt-opleiding). Voor vrijstelling van de hele propedeuse(fase), hoef je geen formulier mee te sturen.

Voorwaarden m.b.t. het aantal aan te vragen vrijstellingen i.v.m. afstuderen met predicaat 'met genoegen' en 'cum laude' zijn te vinden in deel 9 hoofdstuk 3 van de OER.